

'Ασ' Όλα

Τὸ Σύμβολόν μας : ΔΙ' ΟΛΙΓΩΝ ΠΟΛΛΑ

* ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ *

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
Ν. Α. ΣΑΡΑΔΟΣ

Τίμημα ἐγγραφῆς ἑξαμήνου
Διὰ τὴν Τουρκίαν . . . . . Γρ. 10
„ τὸ ἔξωτερον . . . . . Φρ. 3

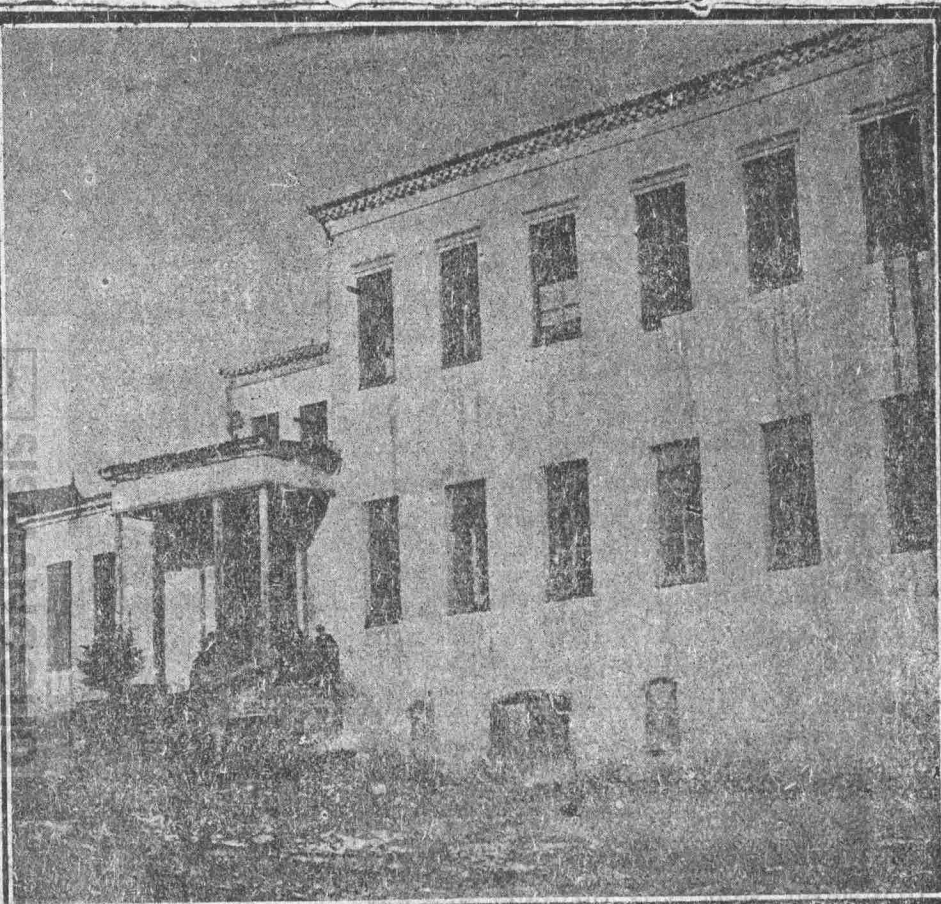
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Θ. ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΣ ΜΑΡΚΟΥΙΖΟΣ

→ ΓΡΑΦΕΙΑ ←
Γαλατῆ, Περμποπάζαρον, Σαατσή Χάν, 16

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΔΡ. Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ
Τὸ φύλλον ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους παρ. 20.

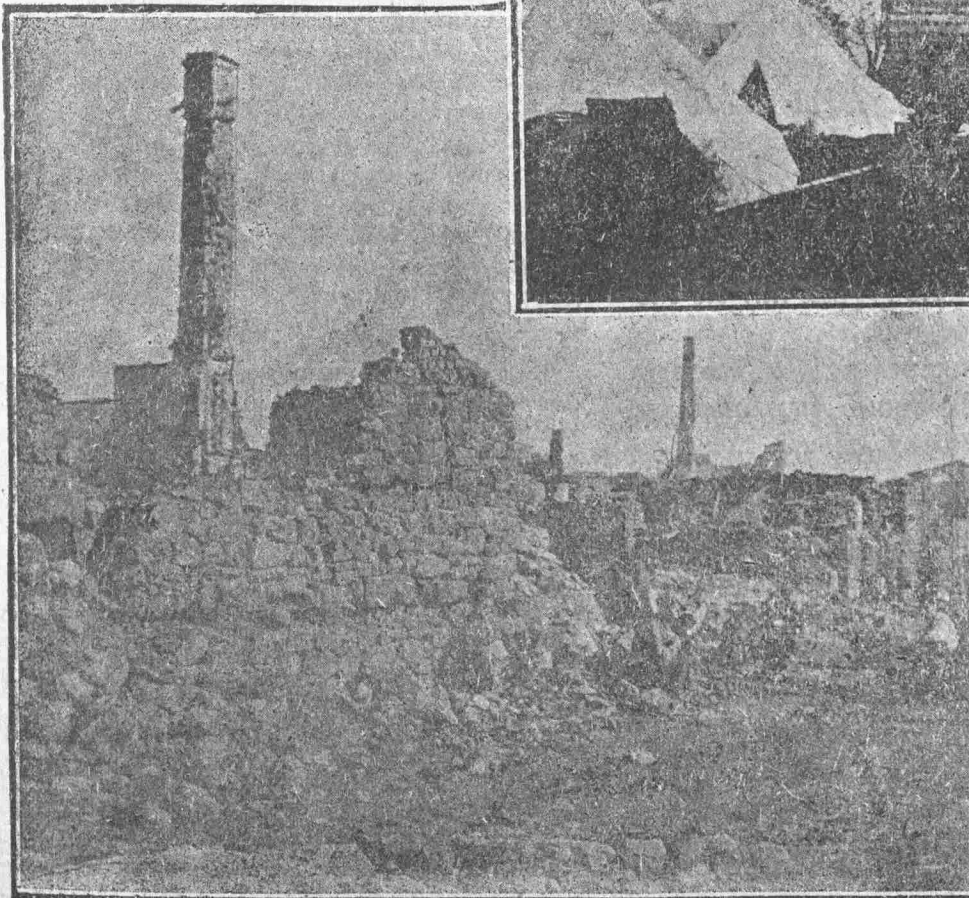
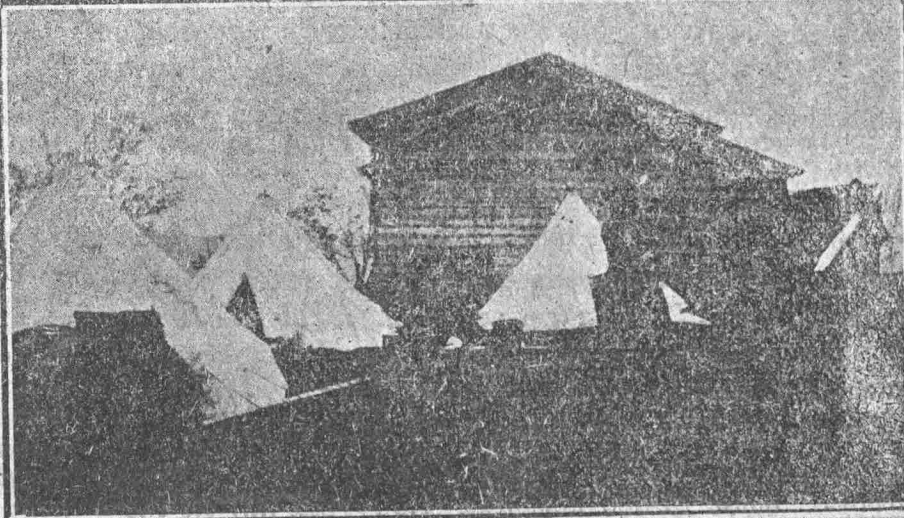
Αἱ ἀποδείξεις δέον νὰ φέρωσι τὰς ὑπογραφὰς τοῦ διευθυντοῦ καὶ διαχειριστοῦ.

ἘΠΙ ΤΟΝ ΤΟΠΟΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ

Ἄστεγοι παρὰ τὰς σκηνάς.

Τὸ σωθὲν κτίριον τῆς Σχολῆς.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

ΤΟΝ ΘΕΟΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΛΗΣΙΟΝ

Εἰς τὴν σημερινὴν τοῦ Εὐαγγελίου περικοπήν ὁ Χριστὸς βροντοφωνεῖ τὰς δύο μεγάλας ἐντολάς, τὰς μόνας, διὰ τῶν ὁποίων ὁ ἄνθρωπος δύναται ν' ἀποκτήσῃ τὴν ψυχικὴν γαλήνην καὶ τὴν κοινωνικὴν εὐδαιμονίαν.

Δύνανται νὰ καῶσιν ὅλαι αἱ βιβλιοθήκαι, αἱ περικλείουσαι τόμους ὅλους θρησκευτικῶν δορισμῶν, ἀρκεῖ νὰ μείνουν μόνον αἱ δύο αὐταὶ λέξεις, καὶ ἰδοὺ τὸ πᾶν μεταβάλλεται ἐν τῇ κοινωνίᾳ μας εἰς ἓνα μέγαν παράδεισον.

«Ἀγαπήσεις τὸν Θεόν σου», ἰδοὺ ἡ πρώτη, ἡ βᾶσις. Καὶ διατί ὄχι; Ἄν ἐν τῇ ζωῇ εὐρίσκωμεν τι ἀγαθόν, ἂν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἀπολαύωμεν ποιᾶς τινοῦ εὐδαιμονίας, ἂν εἴμεθα τὸ τελειότερον τῆς δημιουργίας ὄν, εἰς ποῖον ἄλλον ὀφείλομεν τοῦτο; εἰς ποῖον ἄλλον χρεωστοῦμεν τὴν θεϊαν μας ὑπόστασιν; Καὶ ὅμως Ἐκεῖνος, εἰς τὸν Ὅποιον τόσα ὀφείλομεν ἀγαθὰ, οὐδὲν παρ' ἡμῶν ἕτερον ζητεῖ, ἢ μόνον ἀγάπην, τὴν ἀγάπην μας, τὴν ὁποίαν σπαταλῶμεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ εἰς πρόσωπα, τὰ ὁποῖα πρὸς στιγμὴν μᾶς ἐφάνησαν ἀρεστά ἢ χρήσιμα.

Ἄς ἀγαπήσωμεν λοιπὸν τὸν Θεόν, ὄχι διὰ τὸν Θεόν, ἀλλὰ δι' ἡμᾶς αὐτοὺς, διότι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ αἰσθανθῇ τοιοῦτο συναίσθημα, πάντοτε θὰ εἶναι εὐγενὴς καρδιά, πάντοτε θὰ δυνήθῃ νὰ θρέψῃ ἐν ἑαυτῷ τὰ εὐγενέστερα τῶν αἰσθημάτων, θὰ εἶναι κατ' ἔξοχὴν ὁ καλλίτερος χαρακτήρ.

«Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου», ἰδοὺ ἡ δεύτερα κατὰ σειρᾶν, ἀλλ' ὄχι καὶ κατὰ τὴν σημασίαν. Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ συνεπάγεται καὶ τὴν ἀγάπην ἐκείνου, μεθ' οὗ ὀφείλομεν ἐν τῇ κοινωνίᾳ νὰ συζήσωμεν. Δὲν θὰ θελήσωμεν ἐδῶ νὰ ἐξετάσωμεν ἀπολύτως τὸ καθήκον τοῦτο συμφώνως πρὸς τὴν βαθεῖαν τῆς ἠθικῆς ἀντίληψιν. Δὲν θὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὴν ἀρχήν, καθ' ἣν οὐδὲν ἐπ' οὐδενὸς κακῶν δικαιοσύμεθα, ὡς ὄντα ἀνώτερα τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου, ἀλλὰ θὰ ἐξετάσωμεν ἀπὸ κοινωνικῆς ἀπόψεως τὸ θέμα. Πότε ὁ ἄνθρωπος εἶναι εὐτυχέστερος; ὅταν νύκτα καὶ ἡμέραν διανοῆται, ἐπινοῆ καὶ ἐπεξεργάζεται τὸ κακὸν τοῦ πλησίον, τὴν καταστροφὴν του, τὸν ὄλεθρον, ἢ ὅταν ἐργάζεται καὶ προσπαθῇ νὰ ὀφελήσῃ αὐτόν; Εἰς τὴν πρώτην περίστασιν ἓνα καὶ μόνον θὰ ἔχη βοηθόν, ἓνα καὶ μόνον σύμβουλον, πολλὰκις σφαλλόμενον καὶ ἀνίσχυρον: ἑαυτόν, ὅλους δὲ τοὺς περὶ αὐτὸν ἐχθρούς, ἐνῶ εἰς τὴν δευτέραν, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι δὲν φροντίζῃ περὶ ἑαυτοῦ, θὰ ἔχη εἰς τὸ πλευρόν του χιλίους ἄλλους βοηθοὺς καὶ συναντιλήπτορας.

Πότε ὁ ἄνθρωπος θὰ εἶναι εὐτυχέστερος; Ἄς ἀγαπήσωμεν λοιπὸν τὸν πλησίον μας, ἄς φροντίζωμεν ὄχι μόνον νὰ μὴ τὸν βλάψωμεν, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν βοηθῶμεν μὲ ὅλην μας τὴν διάθεσιν, καὶ τότε, ἐκτὸς τοῦ ὅτι θὰ ἐπισπᾶσωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην του, ἐκτὸς τοῦ ὅτι θὰ ἔχωμεν τοὺς ὀλιγωτέρους ἐχθρούς, θὰ εὐαρεστήσωμεν καὶ τὸν Θεόν καὶ τὴν συνείδησίν μας καὶ θὰ ζῶμεν ἐν ἀπολύτῳ ἠθικῇ εὐδαιμονίᾳ, ἐν τῇ διαρκεῖ ἐκείνῃ εὐδαιμονίᾳ, τὴν ὁποίαν παρέχει πᾶσα ἐκτέλεσις ἠψηλοῦ καὶ εὐγενοῦς ἔργου.

ΑΠΟΛΟΓΗΤΗΣ

Ἡ Ὄθωμανικὴ Βουλὴ ἐργάζεται ἐν τούτοις, καίτοι παρήλθον δύο ἑβδομάδες ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς, ἡ Κυβέρνησις δὲν παρουσιάσθη πρὸ τῆς Βουλῆς, ἵνα ἐκθέσῃ τὸ πρόγραμμά τῆς καὶ ὑποστῇ τὸ καθαρτήριο πῦρ λέγεται ὅτι θὰ παρουσιασθῇ τὴν προσεχῇ δευτέραν, ὅποτε, μετὰ τὴν λογοδοσίαν τῆς Κυβερνήσεως, θὰ προκληθῇ ζήτημα ἐμπιστοσύνης.

Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ θέσις τῆς Κυβερνήσεως δὲν εἶναι κατὰ πάντα ροδίνη, οἱ ἀμειλικτοὶ ἀντιπολιτευόμενοι ἐννοοῦν νὰ κλονίσουν αὐτὴν καὶ νὰ προκαλέσουν ὑπουργικὴν κρίσιν, ἄλλοι πάλιν προβαίνουν ἐτι περισσότερον, κηρύττοντες ὅτι ἡ ὑπουργικὴ κρίσις ἀπὸ πολλοῦ ὑποδόσκει, διότι ἡ ἀνασυγκρότησις τοῦ ὑπουργείου εἶναι γεγονός ἀναπόφευκτον, παραιτουμένων τῶν ὑπουργῶν Ριφὰτ πασᾶ, Δ. Μαυροκορδάτου, Ἀλῆ Χαϊδάρ καὶ Ταλαὰτ βέηδων.

Ὅπως ὅποτε τὴν προσεχῇ δευτέραν πρόκειται νὰ παραστῶμεν πρὸ ζωηρῶν συζητήσεων καὶ ἐπιθέσεων.

Τὴν πρώτην, ἄλλως τε, ἐπίθεσιν ὑπέστη ὁ Μ. Βεζύρης καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τὴν παρελθούσαν τετάρτην διὰ τὴν χολέραν, κατόπιν ἐπερωτήσεως τοῦ βουλευτοῦ Δαρδανελλίων Ἀρίφ Ἰσμὲτ βέη. Κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτην ἔλαβον τὸν λόγον, ἐκτὸς τοῦ ἐπερωτήσαντος, ὁ Ζογραπ ἐφέντης, ὁ Σιδικὴ βέης, ὁ Ὁμὲρ Φεβζή, ὁ Ριζᾶ Τεφίκ, ὁ κ. Κοσμίδης καὶ ὁ Ἰσμαὴλ βέης, οἵτινες ἐμέμφθησαν πικρῶς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ὀλιγωρίαν, ἣν ἐπεδείξατο κατὰ τὴν ἐναρξίν τῆς ἐπιδημίας. Ὁ Μέγας Βεζύρης καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπήνησαν ἐκθέτοντες τὰ ληφθέντα μέτρα, ἅτινα ὅμως ἐκ τῶν ὑστέρων ἐφάνησαν ἀνεπαρκῆ. Ἐν τέλει οἱ βουλευταὶ ἐξέφρασαν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ἐλύθη ἡ συνεδρία ἐκείνη.

Ἄλλαι ἐργασίαι τῆς Ὄθ. Βουλῆς εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ ἐσωτερικοῦ αὐτῆς κανονισμοῦ καὶ τῶν ἰεζωτερικῶν διαδατηρίων, ἅτινα κατηργήθησαν εἰς β' ἀνάγνωσιν, ἐνῶ εἰς τὴν προηγουμένην εἶχον διατηρηθῆ.

Τὰ ἐν Ἑλλάδι φαίνονται εὐδαίωνα, ὁ Βενιζέλος θὰ ἐπιφέρῃ, κατὰ τὰς νεωτέρας πληροφορίας, ριζικὰς μεταρρυθμίσεις εἰς ὅλους τοὺς κλάδους καὶ θὰ ἐνεργήσῃ γενικὴν ἀπολύμανσιν ἀπὸ τῶν παρασίτων τῶν κομμάτων ξένοι ὀργανωταὶ εἰς ὅλα τὰ ὑπουργεῖα θὰ κληθῶσι, θὰ καταργηθῶσι πολλὰὶ θέσεις, θὰ συγχωνευθῶσι τὰ δύο πολεμικὰ ὑπουργεῖα καὶ θὰ ἐπενεχθῶσι γενναῖαι οἰκονομίαι.

Λέγεται ὅτι ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ διάδοχος ἐξεφράσθησαν πολὺ ἐνθουσιωδῶς ὑπὲρ τοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ κρητικὴ ἐθνοσυνέλευσις ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως Γεωργίου κατὰ τὴν πρώτην ταύτην συνεδρίαν οἱ μουσουλμάνοι βουλευταὶ δὲν παρέστησαν, ἡ δὲ Ὄθωμ. Κυβέρνησις ἀπεφάσισεν ἐκ νέου νὰ διαμαρτυρηθῇ πρὸς τὰς Δυνάμεις διὰ τὸ γεγονός. Ὑπάρχει φόβος μὴ ἐκ τοῦ ζητήματος τούτου γεννηθῶσι νέα περιπλοκαί.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΗΣ

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς μεταβάσεως εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τοῦ Βουλγάρου βουλευτοῦ Μοναστηρίου κ. Πάντε Δόρεφ καὶ τῆς συνεντεύξεως, ἣν οὗτος ἔσχε μετὰ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχου, πλείστα ἐδημοσίευσεν ὁ τε ἑλληνικὸς καὶ ξενόγλωσσος τύπος καὶ ἱκαναὶ διημερίθησαν σκέψεις καὶ γνώμαι ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς μετὰ τῶν Βουλγάρων συνεννοήσεως, τὰς ὁποίας ἐπηκολούθησαν δηλώσεις τοῦ Ἐξάρχου τῶν Βουλγάρων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Α. Θ. Π. ἀφ' ἑτέρου.

Καίτοι, βεβαίως, οἱ ἀναγνώσται μας γνωρίζουσι πάντα ταῦτα ἐκ τῶν δημοσιευθέντων εἰς τὸν ἑλληνικὸν τύπον, οὐχ ἦττον, ἐκ καθήκοντος χρονογραφικοῦ, δημοσιεύομεν καὶ ἡμεῖς ἐν ὀλίγοις σήμερον τὰ ἑξῆς:

Καὶ πρῶτον, περὶ τοῦ ζητήματος τῆς μετὰ τῶν Βουλγάρων συνεννοήσεως λόγος ἐγένετο ἐν τῇ Ἱ. Συνόδῳ, τῆς Α. Θ. Π. ἀνακοινώσεως τὰ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ πρεσβυτοῦ τῆς Ρωσίας, εἶτα δὲ τὰ τῆς συνεντεύξεως, τὴν ὁποίαν ἔσχε ὁμογενῆς τις, χρηματίσας πρὸ μικροῦ Ἐθνικὸς Σύμβουλος τῶν Πατριαρχείων, μετὰ τοῦ Ἐξάρχου τῶν Βουλγάρων ἐπισκόπου Λοφτσού κ. Ἰωσήφ.

Εἰς ταῦτα ἡ Ἱ. Σύνοδος ὑπεστήριξε διὰ ζωηρῶν καὶ ἀνεπίδεκτων ἀντιλογίας ἐπιχειρημάτων τὴν γνώμην ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται ἡ Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία νὰ προβῇ εἰς διαβήματα συνεννοήσεως, ἐφ' ὅσον κανονικοὶ λόγοι ἀπαγορεύουσιν πᾶσαν μετὰ τῆς Ἐξαρχίας σχέσιν, καὶ ὅτι, οὐδεὶς περὶ συνεννοήσεως δύναται νὰ γινῇ λόγος ἐφ' ὅσον ὑφίσταται ὁ ὅρος τοῦ σχίσματος, δύναται τοῦ ὁποίου δὲν δικαιοῦται, ἀλλ' οὐδὲ δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ Μ. Ἐκκλησία συνεννοήσιν μετὰ τῶν σχισματικῶν Βουλγάρων.

Κατὰ τὸ παρελθόν Σάββιτον ἠσχολήθη καὶ ἀθθῆς ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ ζητήματος, ἐξ ἀφορμῆς ἀνακοινώσεως τῆς Α. Θ. Π. περὶ τῆς ἐπισκέψεως, καθὰ ἀνωτέρω γράφομεν, τοῦ Βουλγάρου βουλευτοῦ κ. Πάντε Δόρεφ.

Οὗτος ἡ Α. Θ. Π. ἀνεκρίνωσεν ὅτι αἱ δηλώσεις τοῦ ἐν λόγῳ βουλευτοῦ συμφωνοῦσι πληρέστατα πρὸς τὰς δηλώσεις τοῦ Ἐξάρχου τῶν Βουλγάρων, τὰς ὁποίας ἐξέθηκεν οὗτος, ὡς γνωστόν, εἰς τὸν ἐπισκεφθέντα αὐτὸν πρῶτον Ἐθνικὸν Σύμβουλον τῶν Πατριαρχείων.

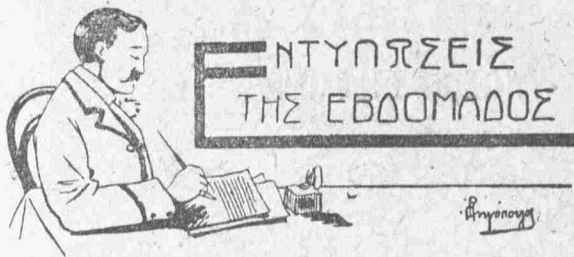
Μεταξὺ ἄλλων, ὁ Βούλγαρος βουλευτὴς ἐδήλωσε, προσέθηκε ἡ Α. Θ. Π., ὅτι ὁ βουλγαρικὸς λαὸς, παρὰ τὴν ὑφισταμένην διάστασιν μετὰ τῆς Μ. Ἐκκλησίας καὶ τῆς βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας, ἐσέβητο τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἠύχετο πάντοτε ὑπὲρ τῆς ἁρεσῆς τῆς διαστάσεως.

Εἰς ταῦτα ἡ Α. Θ. Π. ἀπήνησεν ὅτι ἡ συνένωσις πάντων τῶν χριστιανικῶν λαῶν καὶ ἡ εἰρηνικὴ αὐτῶν συμβίωσις εἶναι ὁ διακαὴς πόθος τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, προσέθηκε δὲ ὅτι καλὸν θὰ ἦτο νὰ ἀπευθύνετο εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἡ βουλγαρικὴ Ἐκκλησία, ἐγγράφως διατυπώσα τὰς προτάσεις καὶ εὐχὰς αὐτῆς πρὸς ἄρσιν τοῦ σχίσματος καὶ ὅτι, τέλος, τὴν συνέντευξιν ταύτην ἐχαρακτήρισεν ὡς ἀρραβῶνα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνώσεως τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίαν τῆς Ἱ. Συνόδου ἀνεγνώσθησαν γράμματά τινα τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Χριστιανῶν στρατευομένων, παραπονομένων διὰ τὴν παράτασιν τῆς θητείας αὐτῶν. Ἐνεκρίθη δὲ ὅπως γένηται ἡ δέουσα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐνέργεια διὰ τοῦ Καποῦ-Κεχαγιᾶ τῶν Πατριαρχείων.

Ὡσαύτως ἡ Ἱ. Σύνοδος ἠσχολήθη κατὰ τὴν τελευταίαν τῆς συνεδρίας καὶ περὶ τῆς ἐνοκηφίας ἐν τῇ πρωτεύουσῃ νόσῳ, ἐνέκρινε δὲ ὅπως διὰ καταλλήλων προτρεπτικῶν ἐγκυκλίων συστηθῶσι τὰ δέοντα τοῖς Χριστιανοῖς πρὸς λήψιν τῶν ἀπαιτούμενων πλοφυλακτικῶν μέτρων, τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἐγκρίναντος ὅπως διακόψωσι τὰ μαθήματα αὐτῶν τὰ ἡμέτερα σχολεῖα, μέχρι νεωτέρας ἀποφάσεως τῶν Πατριαρχείων.

Γ. Σ. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΡΕΙΠΙΩΝ

Εἶχον γνωρίσει τὸ Ρύσιον πρὸ ἐτῶν, εἶχον διέλθει, μέσῳ τῶν παιδρῶν κατοίκων του, ὥραίας τινὰς ἡμέρας καὶ ἔκτοτε, ὁσάκις διέσχιζα τὸν Ἀστακηνὸν κόλπον, ἔστελλον ἕνα θερμὸν χαιρετισμὸν πρὸς τὴν πόλιν ἐκείνην, ἢ ὁποῖα κατὰ τὴν φοβερὰν ἐποχὴν τοῦ ἐρέβους ἐκράτει τὴν φωτοβόλον τῆς παιδείας δᾶδα, καὶ ἦτις ἐξέθρεψε τοὺς διαπρεπεστέρους λογάδας τοῦ Ἔθνους μας.

Ποῖα μοῖρα θὰ μοῦ ἔλεγε τότε, ὅτι θὰ μετέβαινον σήμερον διὰ τὸ ἴδω τὰ ἐρείπιά της καὶ νὰ κλαύσω ἐπὶ τῆς τέφρας της;

†

Ἐρείπια! . . . Ἄρα γε ἡ λέξις αὕτη δύναται ν' ἀναλάβῃ ὅλην τὴν φρίκην, ὅλην τὴν θλιβερὰν ἐντύπωσιν, ἢ ὁποῖα προξενεῖται ἐκ τῆς θέας μιᾶς πόλεως ἐρημωθείσης, ἐνὸς συνοικισμοῦ καταστραφέντος καὶ ἀποπνέοντος ἐπὶ τὴν πένθιμον ὁσμὴν τοῦ πυρός;

Ἐρείπια! . . . Ποῖος καλλιτέχνης ἀγρίας φαντασίας θὰ ἠδύνατο νὰ διαζωγραφῆσιν μὲ τὰ πλέον μελανὰ χρώματα τοῦ πόνου καὶ τῆς ὀδύνης, ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τώρα βλέπω γύρω μου, ἐν τῇ σκληροτέρᾳ πραγματικότητι;

Ἐπίπλουν πράγματα, τὰ ὁποῖα ὑπερβαίνουν τὴν ἀντίληψίν μας, ὑπάρχουν ἀλήθειαι, αἱ ὁποῖαι δὲν δύναται νὰ εἰσδύσουν εἰς τὸ πνεῦμά μας, ὑπάρχουν δυστυχίαι, αἵτινες δὲν καθίστανται πιστευταί.

Δι' αὐτό, ὅταν, ὀρθούμενος ἐπὶ ἐνὸς στηλοβάτου, ἔρριπα γύρω τὸ βλέμμα μου καὶ εἶδον τὴν εἰκόνα ἐκείνην τῆς δυστυχίας καὶ τοῦ ὀλέθρου ν' ἀπλοῦται ἔμπροσ μου, ἠρώτησα ἑμαυτόν:

— Εἶναι πραγματικότης ἢ μήπως εὐρίσκομαι ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν βαρέος Ἐφιάλτου, ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν ὀνείρου τινὸς φοβεροῦ;

Πλὴν, ἀλλοίμονον! ἀπὸ τὴν τέφραν ἐκείνην μία φωνὴ κλαυθμηρὰ μοῦ ἀπήντησε:

— Δὲν εἶναι Ἐφιάλτης, οὔτε βαρὺ ὄνειρον, ἀλλ' ἀλήθεια φρικτὴ καὶ ἀπαισία. Τὸ Ρύσιον δὲν ὑπάρχει πλέον, τὸ Ρύσιον κατεστράφη ὀλοτελῶς.

†

Δὲν ἀντέσχον εἰς τὴν φωνὴν ταύτην τῆς φοβερᾶς ἀληθείας καὶ ἐκάθησα κατάκοπος ἐκ τῆς συγκινήσεως. Ἡ πέτρα, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐστηρίχθην, ἔκαιεν ἀκόμη ἢ βροχὴ καὶ τὰ δάκρυα τῶν δυστυχῶν δὲν ἴσχυσαν νὰ τὴν ψυχράνωσιν. Ἐκάθησα καὶ μετὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τοῦ γόνατος καὶ μετὸν κεφαλὴν εἰς τὴν χεῖρα παρεδόθην εἰς τὴν βαθυτέραν καὶ μᾶλλον σκοτεινὴν ὀνειροπόλησιν.

Ἐδῶ, χθὲς ἔτι, μία ὥραία καὶ ἱστορικὴ πόλις ἦνθει. Οἱ ἔρημοι αὐτοὶ τόποι ἀνεξωογονοῦντο ἀπὸ τὰς παιδρὰς διαχύσεις τῶν κατοίκων τῶν καὶ εἰς τοὺς δρόμους, τοὺς ὁποίους τὰ συντρίμματα τώρα καλύπτουσιν, ἐργατικῶς καὶ πλήρης δράσεως ἐκκλωφῶρει λαός. Χθὲς ἀκόμη ἢ χαρὰ διεχύνετο εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν πόλιν τῶν ἀκαμάτων γεωργῶν καὶ τῶν παιδρῶν ἀλιέων καὶ ἢ ζωὴ μετ' ὄλας αὐτῆς τὰς ἐκφάνσεις διεχύνετο ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον αὐτῆς.

— Ἐνῶ τώρα;

Μία ἀπέραντος ἔρημος ἐκτείνεται, μακρὰ καὶ πλατεῖα, θολόνουσα διὰ τῆς στυγνότητος τῆς τὸν ὀφθαλμὸν καὶ προκαλοῦσα τὸ δάκρυ· ὅλη ἢ περιοχὴ τοῦ Ρυσίου καλύπτεται τώρα ἀπὸ συντρίμματα πλίνθων καὶ πετρῶν, ἀπὸ τέφραν, ἐκ τῆς ὁποίας καπνὸς ἔτι ἀναθρόσκει, καὶ μόνον ποῦ καὶ ποῦ μερικαὶ καπνοδόχοι ὑψοῦνται ἀκόμη, διὰ νὰ δεῖξωσιν ἴσως, ὅτι ἐπὶ τῶν ἀμαυρῶν ἐρειπίων ὑπήρχον ἄλλοτε ἀρχοντικά, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἀνεγείρει ἢ φιλοπονία καὶ ἢ ἐγκαρτέρησις. Ἐξ ὅλων τῶν ἐκκλησιῶν οὐδεμία ἀπέμεινε· δύο παράλληλοι τοῖχοι ὑπενθιμίζουσι τὸ ἀρχαῖον Καθολικὸν μετὸ πολῦτιμον τέμπλον του καὶ ἢ μικρὰ μαρμαρίνη θύρα τὸν ναὸν τῆς Ἀναλήψεως.

Ποῖος θὰ δυνηθῇ ν' ἀναγνωρίσῃ εἰς τὸν σωρὸν αὐτὸν τῶν φρικτῶν ἐρειπίων τὸ ὠραῖον Ρύσιον; ποῖος θὰ κατορθώσῃ ν' ἀναγνωρίσῃ εἰς τὰς ρικνὰς ἐκ τῆς θλίψεως καὶ ρακενδύτους γυναῖκας τὰς οἰκοδεσποῖνας τῆς χθὲς, αἱ ὁποῖαι ὑπερηφανεύοντο, καὶ δικαίως, διὰ τὸ οἰκοκυριό των; Ποῖος θὰ φαντασθῇ ποτὲ ὅτι ὁ καλὸς τῆς χθὲς εἰσοδηματίας τώρα μετὸ τὴν οἰκογένειάν του στεγάζεται κάτω ἀπὸ μίαν διάτρυτον σκηνὴν καὶ κανεὶς δὲν εὐρίσκειται νὰ τοῦ σπογγίσῃ τὸ δάκρυ, διότι ἐπὶ τῇ θέᾳ του ὄλοι δακρῶουσιν;

†

Ἐρείπια μαῦρα παντοῦ καὶ τέφρα θερμὴ καὶ δυσώδης. Τέφρα, καμωμένη ἀπὸ τῆς νύμφης τὸ λευκότατον φόρεμα, ἀπὸ τῆς κόρης τὴν προῖκα, ἀπὸ τοῦ οἰκοδεσπότου τὴν ἐσοδείαν, ἀπὸ τὰ κοσμήματα τῆς γυναικὸς του, ἀπὸ τὰ ἐπιπλα τῆς οἰκίας του καὶ ἀπὸ τὰ ὄστᾳ τῶν ζώων του. Ποῖος πλέον μέσα εἰς τὴν τέφραν ἐκείνην θὰ εἰμπορέσῃ νὰ διακρίνῃ ὅλα αὐτὰ;

†

Ἄλλ' ὅμως ἢ τέφρα αὕτη τῶν ἀψύχων ἐκείνων ἐρειπίων, ἐγκλείει κάτι τι φοβερότερον ἀκόμη· εἰς αὐτὴν συγκεντρώνεται ἢ διόψευσις τόσων ὀνείρων, ἢ οἰκτρὰ ματαίωσις τόσων πόθων εὐγενῶν, ἢ κατάρρευσις τόσων δικαίων ἐλπίδων. Ὅλα αὐτὰ τὰ ὄνειρα, οἱ πόθοι καὶ αἱ ἐλπίδες, ὅλα αὐτὰ τὰ σχέδια τῆς ἐπαύριον, προσέκρουσαν εἰς τὴν πικροτέραν διάψευσιν, εἰς τὴν θλιβερωτέραν ἀθλιότητα.

†

Καὶ μέσα εἰς τὰ ἐρείπια αὐτὰ τὰ ἄψυχα, ὄλος ἐκεῖνος ὁ λαός, ὁ ὁποῖος τὰ εἶχεν ἀγαπήσει καὶ τόσον ἐμόχθησε διὰ νὰ τὰ διασώσῃ, ἐρείπιον καὶ αὐτὸς τῆς μεγάλης συμφορᾶς, κάθεται καὶ ἀναμετρῶν τὴν δυστυχίαν του, λείβει ἐπ' αὐτῶν ἐν πικρότατον δάκρυ.

Ποῖος θὰ ἴδῃ τὸ θέαμα αὐτὸ τῆς θλίψεως, χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ τὴν ψυχὴν του νὰ περισφίγγεται ἀπ' αὐτὴν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς του νὰ λούωνται μετὰ τὰ δάκρυα;

†

Ἄλλ' ὅμως μετὰ τὰς ἱερεμιάδας δὲν ἀνίστανται πόλεις καὶ τὰ δάκρυά μας δὲν εἶναι ἱκανά, ὁσονδήποτε καὶ ἂν εἶναι εἰλικρινῆ, ν' ἀνορθώσωσι τὰ ἐρείπια ταῦτα. Τὸ Ρύσιον, ἂν κατεστράφη, δὲν κατεστράφη διὰ παντός· τὸ Ρύσιον πρέπει ν' ἀναζήσῃ, ἐκεῖ ἀκριβῶς, ὅπου ὑπῆρξε, διὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν εὐγενῆ του σταδιοδρομίαν, διὰ νὰ συνεχίσῃ τὸν ἔνδοξον βίον του. Αἱ μεγάλαι καταστροφαὶ ἀναδεικνύουν καὶ τὰς μεγάλας καρδίας. Ἄρα γε ἢ πρόσφατος αὕτη πυρκαϊὰ τοῦ Ρυσίου δὲν θὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς αὐτὰς νὰ ἐκδηλώσωσι τὰ εὐγενῆ των αἰσθήματα;

Θ. Κ. Μ.

ΤΟ ΡΥΣΙΟΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἀστακηνοῦ κόλπου, παρὰ τὴν βορείαν αὐτοῦ ἀκτὴν, κεῖται ἢ πόλις αὕτη, ἣτις πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἐδαμάσθη τόσον σκληρὰ ἀπὸ τὸ πῦρ.

Τὸ πότε ἀκριβῶς ἐκτίσθη δὲν δύναται νὰ ὀρισθῇ ἐπακριβῶς, ἐξάπαντος ὅμως ὁ συνοικισμὸς οὗτος εἶναι ἀρχαιότατος, γνωστὸς εἰς τοὺς συγγραφεῖς ὑπὸ διάφορον ὄνομα.

Μελέτιος ὁ μητροπολίτης Ἀθηνῶν, στηριζόμενος ἐπὶ τῶν πληροφοριῶν τοῦ Στεφάνου, γράφει: «ἔστι καὶ Τράλιον Βιθυνίας ὁ καθήκει πρὸς τὸν Ἀστακηνὸν κόλπον». Ἡ αὕτη πόλις καλεῖται ἀλλαχοῦ Ταραλίον, ὅπερ πιθανὸν νὰ εἶναι ἀρχαιοτέρα ὀνομασία. Ἡ ἐπίκλησις Ἀρῦσιον ἢ Ρύσιον εἶναι γνωστὴ ἀπὸ τῶν Βυζαντινῶν, μνημονευομένη παρ' Ἰωάννου Κατακουζηνοῦ. Ὁ Ἐδμὸν Τεξιέ γράφει τὰ ἐξῆς: «Ἡ Δάριτσα εἶναι μικρὸν χωρίον ἐπὶ τῆς ἀκτῆς· ἐπὶ Βυζαντινῶν ἦτο φρουρίον, ὅπερ κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ Β' κατὰ τὸ 1423. Ὑπάρχει ἐνταῦθα μεταλλικὴ πηγὴ, πολὺ συχναζομένη ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων».

Φαίνεται ὅτι ἐπὶ τῆς αὐτῆς θέσεως ἢ ἐκεῖ πλησίον ἔκειτο ἢ κόμη Ἀρετούσαι ἢ Ἀρεταί, ἐκ τοῦ ὀνόματος τῆς ὁποίας προέκυψε τὸ σημερινὸν τῆς Ἀρετσούς.

Κατὰ τοὺς χρόνους, καθ' οὓς ἢ Κωνσταντινούπολις ἦτο βυθισμένη εἰς βαθὺ σκότος, ἢ Ἀρετσού διετήρει λαμπρὰν σχολήν, ἐν ἣ ἐδίδαξαν ὁ πάππος τοῦ Κοραῆ Ἀδαμάντιος ὁ Ρύσιος, ὁ Ν. Λογάδης, ὁ Μάντζαρης, ὁ Γ. Χρυσοβέργης, ὁ Λήμνου Δανιήλ, ὁ Ἀγκύρας Ἰερόθεος, ὁ Κορυθαῖος Δωρόθεος, ὁ Εὐελπίδης, πρὸς δὲ Κωνσταντῖνος ὁ Θετταλός, Ἀγαθάγγελος ὁ ἱερομόναχος, Ἀγάπιος ὁ Πατρεὺς, Διονύσιος ὁ Πελοποννήσιος, Παῖσιος ὁ Καλιδάχης καὶ ἄλλοι ἐπίσης ὀνομαστοί.

Ἐκ τῆς ἀρχαίας πόλεως σώζεται μέχρι σήμερον μέρος τοῦ φρουρίου καὶ λείψανά τινά τῆς πάλαι ποτὲ πλουσίας αὐτῆς βιβλιοθήκης, πολυτίμου διὰ τὰ σπάνια αὐτῆς χειρόγραφα.

Ἡ πόλις ἀποτελεῖται ἐκ 1400 οἰκογενειῶν, διηρημένων εἰς 4 συνοικίας: 1) Ἀναλήψεως, 2) Ἀγίου Νικήτα, ἐκτισμένου ἐπὶ τῶν βυζαντινῶν ἐρειπίων, 3) Ἀγίου Νικολάου καὶ 4) Γενεσίου τῆς Θεοτόκου.

Ἡ κοινότης διατηρεῖ ἀστικὴν σχολήν, ἐν ἣ διδάσκουσι 5 διδάσκαλοι, φοιτῶσι δὲ 200 μαθηταί, παραθναγωγεῖον μετὰ 8 διδασκαλισσῶν καὶ 100 μαθητριῶν, πρὸς δὲ καὶ νηπιαγωγεῖον μετὰ 2 διδασκαλισσῶν καὶ 200 νηπίων. Ἡ ἔτησία σχολικὴ δαπάνη εἶναι 400 λίραι.

Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου, μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς ὁποίας ἐκ τῆς φυλλοξήρας, ἐπεδόθησαν εἰς τὴν γεωργίαν, ἐλαιοπαραγωγὴν, ἀλλ' ἰδιαζόντως ἢ πόλις κερδαίνει ἐκ τῆς ναυτιλίας καὶ τῆς ἀλιείας τῶν σκόμβρων.

Οἱ Ἀρετσιοὶ διακρίνονται διὰ τὰ ἐθνικά των αἰσθήματα, τὴν φιλοπονίαν, φιλοξενίαν καὶ φιλομουσίαν των, πάντοτε, καίτοι οὐχὶ εὐποροὶ, προσερχόμενοι βοηθοὶ εἰς τὰς παρουσιαζομένας ἐθνικὰς ἢ τοπικὰς ἀνάγκας.

ΧΑΛΑΣΜΑΤΑ

Τώρα κι' Ἐπειτα.

Τὸ μοιρολόγι τὸ σορὸ τὰ μαῦρα τὰ συντρίμματα πῶσθησε ὁ Θρηῖνος, ὁ Χωριό, στὸν ἀδικο χαμό σου, τὸ πῆραν οἱ Νεράιδες σου καὶ κλαίοντας τὴ γύμνια, παράπονο γεμίσανε τὸν γαλανὸ γιολό σου

Μὰ ἔννοια σου κ' ἕνας καιρός, Χωριό, θὲ νὰ προβάλλῃ, πῶ κλώθοντας ἀργὰ ἢ γρηγὰ τὸ νυσταγμένο ἀδράχτι, θὰ λή σὲ παραμύθια τῆς πῶς κήκες, καὶ πάλι πῶς πρόβαλες σὰν Φοῖνικας ἀπὸ τὴν κρούα στάχτη.

ΧΑΡΙΚΛΗΣ

PAOLA LOMBROSO

ΤΟ ΗΘΙΚΟΝ ΣΘΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Ε'.

[συνέχεια από σελ. 117 και τέλος]

Εἰς τὰ προμνησθέντα παραδείγματα διαλάμπουσι χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα τοῦ ἠθικοῦ σθένους τῶν γυναικῶν. Ἐν τῇ ἀφοσιώσει αὐτῶν, ἐν τῇ θυσίᾳ, συναισθάνονται ὅτι ἐπιτελοῦσιν ἀπλῶς τὸ καθήκον των, ὅτι σκοπὸν ἄλλον δὲν ἔχει ἢ ὑπαρξίς των. Ἀπερροφημέναι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ σχεδίου των, βύουσι τὰ ὄψα εἰς πᾶσαν ἐξωτερικὴν φωνήν. Λησμονοῦσι τὰ πάντα, τὴν καλλονήν, τὴν νεότητά, ἣτις παρέρχεται καὶ μαραίνεται, τὸν ζεῖδωρον ἥλιον, τὴν εὐθυμον ζωὴν, τῆς ὁποίας ἡ ἡχώ προσπελάζει τὴν ἀπομεμακρυσμένην καὶ θλιβεράν κατοικίαν των, τὸν ἔρωτα, τὰ τέκνα, τὸν κόσμον, τὰς διασκεδάσεις . . . .

Καὶ πρὸς τοῦτο δὲν καταβάλλουσι προσπάθειάς, διότι ἀπονεκροῦνται πλέον αἱ ἐπιθυμίαι των, αἱ ὁρμαὶ των, καὶ τὴν καρδίαν των δὲν θλίβει ἢ θλίβεις.

Θαυμασία, ὄντως, ἡ παρὰ τῇ γυναικὶ αὐθόρμητος αὐτῆ ἐκδήλωσις πάντων τῶν στοιχείων τούτων, τῶν ἐκπηγαζόντων ἐκ τοῦ ἠθικοῦ σθένους, καὶ ἰδίᾳ ἡ γενικὴ αὕτη τάσις τῶν γυναικῶν νὰ ἀφοσιῶνται εἰς πᾶσαν στιγμὴν καὶ διαρκῶς μετ' ἐκτάκτου αὐταπαρνήσεως.

Ὁ ἀνὴρ — ἐννοῶ τὸν συνήθη ἄνδρα καὶ ὄχι τὸν ἐξαιρετικὸν — δὲν δύναται νὰ θυσιάσῃ οὕτω τὸν βίον του ὅλον, νὰ ἐντείνῃ πᾶσαν τὴν ἐνεργητικότητά αὐτοῦ, χάριν ἑνὸς μόνου προσώπου, ἑνὸς μόνου ἀτόμου. Δὲν θέλω νὰ εἶπω ὅτι ἀμοιρεῖ τοιούτου ζήλου καὶ πνεύματος εὐθύτητος καὶ ἀφοσιώσεως, ἀλλ' ὁ ἀνὴρ εἶνε κατ' ἐξοχὴν κοινωνικός, καὶ ἐκ προτιμήσεως ἐκδηλοῖ τὴν ἀφοσιώσιν του χάριν ἑνὸς ἔργου μᾶλλον ἢ χάριν ἑνὸς προσώπου.

Ἀναφέρω δύο περιπτώσεις ἀνδρῶν, εἰς τοὺς ὁποίους αἱ περιστάσεις τοῦ βίου ἐπέβαλλον ἀνάλογον πρὸς τὴν τῶν γυναικῶν, ὧν ἐμνήσθη, θυσίαν, ἣν αὐταὶ εὐχερῶς καὶ μετ' ἐντελοῦς αὐταπαρνήσεως ἐξεπλήρωσαν.

Παῖς οἰκογενείας εὐπόρου, πάσχων ἐκ βροφικῆς ἡλικίας τοὺς ὀφθαλμούς, τέλεον ἀπετυφλώθη ἐν ἡλικίᾳ δέκα ἐτῶν. Ἐπειδὴ μεγάλην εἶχεν ἔφεσιν πρὸς τὴν σπουδὴν καὶ ἐπόθει, παρὰ τὸ ἀνίατον πάθημά του, νὰ συνεχίσῃ τὴν εἰς τὴν σχολὴν φοίτησιν, οἱ γονεῖς υἱοθέτησαν τὸν υἱὸν τοῦ κηπουροῦ, ὅστις τὴν αὐτὴν ἡγὴν ἡλικίαν, ἐπὶ σκοπῷ νὰ καταστήσῃ αὐτὸν φίλον τοῦ υἱοῦ των. Τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐγένετο. Ὁ υἱὸς τοῦ κηπουροῦ ἦτο πλέον ἀχώριστος σύντροφος καὶ συνοδὸς τοῦ τυφλοῦ παιδὸς καὶ ἐν τῇ σχολῇ καὶ κατ' οἶκον καὶ εἰς τὰς παιδικὰς διαχύσεις. Ἐδιδάσκοντο ἐν τῇ αὐτῇ τάξει τὰ αὐτὰ μαθήματα, συνωμίλουν, συνέζων, ὡς ἐν πρόσωπον. Συνέζησαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀπὸ τοῦ 10^{ου} ἔτους μέχρι τοῦ 24^{ου} τῆς ἡλικίας των. Ὁ τυφλός, ὅστις ἦτο ἐκτάκτως εὐφυής, ἐβοήθει τὸν χωρικὸν οὐχὶ μόνον ὑλικῶς, ἀλλὰ καὶ διανοητικῶς. Αἱ σπουδαὶ των ἀπεπερατώθησαν. Ἀμφότεροι ἦσαν προλῦται τῆς νομικῆς καὶ ἴδρυσαν δικηγορικὸν γραφεῖον. Ἀλλὰ μετὰ πάροδον δύο ἐτῶν ὁ υἱὸς τοῦ κηπουροῦ, ὅστις, εἰρησθῶ καὶ τοῦτο, ἦτο μειλίχιος καὶ εὐάγωγος, ἐδήλωσεν εἰς τὸν φίλον καὶ συνέταιρόν του, ὅτι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ μείνῃ παρ' αὐτῷ, ὅτι ἀφόρητος τῷ ἦτο πλέον ὁ βίος οὗτος τῆς

ἐξαρτήσεως, τῆς ὑποταγῆς καὶ τῆς συμβιώσεως. Καὶ ἀποχωρισθεὶς ἀπ' αὐτοῦ — κατόπιν κοινοῦ βίου δεκατετραετοῦς — ἴδρυσεν ἰδιαίτερον δικηγορικὸν γραφεῖον δι' ἴδιον λογαριασμόν.

Δευτέρα περίπτωσις:

Ἐγνώρισα ἄνδρα, ὅστις ἀπέκτησε θυγάτριον ἀνάπηρον. Ἡ μήτηρ ἀπέθανε κατὰ τὸν τοκετόν. Ὁ πατὴρ ἦτο πλούσιος καὶ αἰσθηματίας, ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἐσκέφθη ν' ἀφοσιωθῆ ὑπὲρ τοῦ ἀναπήρου τέκνου του! Παρέδωκεν αὐτὸ εἰς οἰκοτροφεῖον! . . .

Δὲν ἀρνοῦμαι ὅτι ἐνίοτε ὁ ἀνὴρ διὰ τοῦ ἠθικοῦ αὐτοῦ σθένους μεγαλουργεῖ καὶ ὅτι τὰ κοινωνικὰ ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης ἐργασίας του εἶνε ὑπέρτερα τῶν χάριν ἑνὸς ἀτόμου ἀποτελεσμάτων τῆς γυναικείας δράσεως.

Ἀλλὰ τὸ ἠθικὸν σθένος, τὸ ὁποῖον οὐχὶ μόνον ἐνίοτε, ἀλλὰ πάντοτε, εὐκαιρίας παρεχομένης, ἐκδηλοῖ ἢ γυνή, ὅπως παρηγορήσῃ, ὑπηρετήσῃ ἕν μόνον ἄτομον — ἀνάξιον, συχνάκις, τοιαύτης στοργῆς — ἢ ὅπως βελτιώσῃ τὴν θέσιν ἀτομικῆς κακοδαιμονίας, τὸ ἠθικὸν σθένος, λέγω, τῆς γυναικὸς κέκτηται ἐπίσης τὴν ἀξίαν του καὶ δίκαιον εἶναι τὸν ὁμόθυμον τῆς κοινωνίας νὰ προκαλῆ θαυμασμόν.

Ἡ τοιαύτη πρὸς τὸν ἠρωϊσμόν ἐπιρροεῖα τῶν γυναικῶν ὄφειλε περισσότερον νὰ συγκινή τούτους ἄνδρας καὶ ἐπεικῶς νὰ κρίνωσιν οὗτοι ἀδυναμίας τινὰς τῶν γυναικῶν, ἐφ' ὅσον κανονικῶς διαρρέει ὁ βίος τῶν γυναικῶν τούτων ἐν ἡμέραις νεότητος, εὐθυμίας, οἰκογενειακῆς ἀγαλλιᾶσεως.

Εἰς τοιαύτας περιστάσεις οἱ ἄνδρες χαρακτηρίζουσι τὰς γυναῖκας ὡς ματαιοδόξους, μέχρις ἀσυνεσίας φιλαρέσκους, περὶ τὰ ἀσημαντα καὶ ἀνόητα ἀσχολουμένας! Βεβαίως, καθ' ὃν χρόνον δοκιμάζουσιν ἐσθῆτας ἐν τῷ ραπτρείῳ ἢ κακολογοῦσι τὴν γείνονα ἐν ἐσπερίδι ἢ φλυαροῦσιν ἐν ἡμερίδι, δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην τοῦ ἠθικοῦ σθένους! . . . Παρομοιάζω αὐτὰς πρὸς τὰς κοινὰς νύμφας τῶν ἐργατῶν μελισσῶν, αἵτινες, ἐφ' ὅσον ζῆ ἢ βασιλίτσα τοῦ μελισσῶνος, οὐδὲν τὸ ἐξαιρετικὸν διακρίνει αὐτάς, ἀλλὰ μόλις ἐκλείψῃ ἡ βασιλίτσα, δύνανται, πᾶσαι ἀνεξαιρέτως, νὰ καταστῶσι βασιλίτσαι συνεταὶ καὶ γόνιμοι.

Τοιαύτη γενικῶς ἡ γυνή. Ταπεινόφρων, ἐν ἡρεμίᾳ ἐκπληροῖ τὸν οἰκογενειακὸν αὐτῆς προορισμόν. Ἄλλ' ἐπιστάσης τῆς ἀνάγκης, διασπείρει ὅλον τὸν κεκρυμμένον θησαυρὸν τοῦ ἠθικοῦ αὐτῆς σθένους.

Τὸ μαγικὸν καὶ ζωογόνον πόμα, ὅπερ ἐμποτιζει τὸν ὀργανισμόν της, εἶναι ἡ δυστυχία.

Εἰς τὴν ταπεινὴν νύμφην, εἰς τὸ γυναικεῖον πλάσμα, τὸ ἀδύνατον, τὸ ἐλαφρόν, τὸ ἀσθενές, τὸ ὁποῖον ζῆ παρὰ τὸ πλευρόν του, ὁ ἀνὴρ ὀφείλει νὰ τιμᾷ τὴν πανίσχυρον βασιλίτσαν, τὴν εἰλικρινῆ παρήγορον. Μόλις ἡ εἰδεχθῆς τῆς δυστυχίας μορφή προβάλλῃ ἐντὸς τῆς οἰκογενειακῆς αὐτοῦ ἐστίας, ἕτερα μορφή, ἡδεῖα καὶ συμπαθῆς αὕτη, ἡ μορφή τῆς ἀδελφῆς, τῆς συζύγου, τῆς θυγατρὸς, τῆς φίλης, διαλάμπει, ἔτοιμος, πρόθυμος, ὅπως διεκδικήσῃ τὴν ἀρπαγὴν τῆς εὐτυχίας ἢ τῆς ζωῆς προσφιλοῦς αὐτῇ προσώπου, εἰς τὴν πάλιν ἐρωμένην ἀντιτάσσουσα πάλιν, πόλεμον ἀκαταπόνητον, πολυχρόνιον, ἠρωϊκόν, καθ' ὃν ἡ γενναίως, ἐξαντλοῦσα πᾶσας τὰς φυσικὰς καὶ ψυχικὰς αὐτῆς δυνάμεις, πίπτει, ἢ — τὸ συνηθέστερον — αἴρει νίκην, θριαμβεύουσα!

Μ. ΣΩΦΡΟΝΙΔΗΣ

Jules Fiaux

ΠΩΣ ΝΑ ΕΥΔΟΚΙΜΩΜΕΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΒΙΟΝ

Η ΘΕΛΗΣΙΣ

[συνέχεια από σελ. 99]

Ὡς ἄλλως τε μαρτυροῦσι καὶ τὰ ἀρχαῖα γνωμικὰ καὶ ἀξιώματα, «Τὸ θέλειν ἐστὶ δύνασθαι», «Τὰ πάντα διὰ τῆς θελήσεως», οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ μακροῦ ἤδη κατενόησαν τὴν δύναμιν τῆς θελήσεως ἢ τὴν γενναϊότητα, ὡς τὴν ὠνόμαζον.

Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ὁ φιλόανθρωπος καὶ πολιτευτῆς Thomas Buxton ἔλεγεν, ὅτι νέος τις δύναται νὰ γίνῃ ὅ,τι θελήσῃ, ἀρκεῖ νὰ σχηματίσῃ ἰσχυρὰν ἀπόφασιν καὶ νὰ ἐμμείνῃ εἰς αὐτήν.

Εἰς τὸ βιβλίον του «Self Help» (αὐτοβοήθεια) ὁ S. Smiles λέγει: «Ἡ θέλησις δίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν δύναμιν νὰ πράξῃ ἢ γίνῃ πᾶν ὅ,τι διανοήθῃ. Καὶ ὁ Paul Doumer εἰς τὸ «Livre à mes fils», δηλοῖ ὅτι κατὰ τὴν ἀναπόφευκτον πάλιν τῆς ζωῆς, ὁ ἐνεργεῖ θελήσεως ἄνθρωπος ἐπιτυγχάνει κάλλιον παντὸς ἄλλου, περαιτέρω δέ: «πρέπει νὰ γυμνάζωμεν ἀκαταπαύστως τὴν θέλησίν μας καὶ νὰ τὴν ἐφαρμόζωμεν πρὸς ἴδιαν τῆς τελειοποιήσῃ καὶ συνάμα πρὸς ὅλας τοῦ βίου μας τὰς πράξεις».

Παρόμοιαι παραθέσεις, ἃς ἐπ' ἀπειρον ἡδυνάμην νὰ ἐξακολουθήσω, ἀποδεικνύουσιν ὅτι εἶνε σπουδαιότατον ν' ἀναπτύξωμεν τὴν δύναμιν τῆς θελήσεως. Πράγματι, ἡ δύναμις εἶνε ἡ πνοὴ τῆς ζωῆς, ἣτις μᾶς ζωογονεῖ.

Ὅταν τις εἶνε ἀπαθής, ὀκνηρός, ἀμέριμνος, ἀπρόσεκτος κτλ., εἶνε ὃν πτωχόν, εἶνε πλάσμα ὑποδεέστερον, ἐκφυλον. Ἐὰν ἔχῃ θέλησιν ἰσχυρὰν καὶ νοήμονα, ἀπεναντίας, ζῆ καλῶς, εἶνε πλάσμα τέλειον. Οἱ τοιαύτην δὲ ἔχοντες θέλησιν εἶνε οἱ ἐπιλεκτοὶ τῆς ἀνθρωπότητος.

Δέον λοιπὸν νὰ ἔχωμεν θέλησιν.

Οἱ Ἀνατολίται, οἱ Ἰνδοὶ πρὸ πάντων, ἀπὸ πολλῶν ἑκατονταετηρίδων κατενόησαν τὴν δύναμιν τῆς θελήσεως· πρακτικώτεροι ἡμῶν, ἐζήτησαν καὶ εὖρον τὰ μέσα, δι' ὧν αὐξάνουν τὴν ἤδη κεκτημένην καὶ τὴν μεταχειρίζονται ἐπωφελῶς.

Ἀκριβῶς τὰ μέσα ταῦτα θέλω νὰ σᾶς ὑποδείξω, ἅτινα θὰ σᾶς ἐπιτρέψουν νὰ εὐδοκίμησῃτε εἰς τὸν βίον.

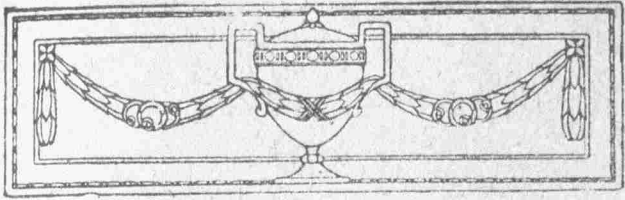
(ἀκολουθεῖ)

Κ. ΣΙΣΚΙΑΔΗΣ

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΑΓΩΓΗΣ

Ἡ γυνή δὲν ἔχει ἀνάγκην μεγάλης παιδείας· τὸ φύλον μας περιχοσμεῖται μὲ πνεῦμα ζωηρότερον καὶ ὀξυδερκέστερον, παρὰ τὸ τοῦ ἀνδρός· γνωρίζει θαυμασίως νὰ προσοικειοῦται πρὸς ὅλα, καὶ τῶν ἐλαχίστων νὰ ἐπωφεληθῇ. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον, ἐνεκα ἀκριβῶς τῆς ιδιότητος ἡμῶν, τοῦ νὰ ἐπιλαμβανώμεθα πάντων μετὰ ζωηρότητος, ὀφείλομεν νὰ ἐπιζητῶμεν, εἶναι ἡ αὐτάρκεια πρὸς τὴν θέσιν μας καὶ ἡ μετριότης τῶν φιλοδόξων πόθων μας. (Οἱ διευθύνοντες ἡμᾶς ὀφείλουσι νὰ χρησιμοποιῶσι τὰς διαθέσεις ἡμῶν, ὅπως μᾶς καθιστῶσιν ἐμπείρους κλάδου τινοῦ, ὅστις νὰ μὴ εἶναι τι μόνον μάστιον, ἀλλ' ὁ ὁποῖος νὰ δύναται ἐν ἀνάγκῃ νὰ μᾶς πορίσῃ τὸν ἄρτον. Τὸ τὴν μεγίστην εἰς τινα χαρακτῆρα παρέχον βαρύτητα εἶναι ἡ συναισθησις τῆς περὶ τι ἰκανότητος καὶ τῆς δυνάμεως τοῦ μὴ ἐξαρτᾶσθαι ἀπὸ τῶν ἄλλων.

Mme Louise d'Alg.

ΤΟΙΣ ΣΚΕΠΤΟΜΕΝΟΙΣ

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος. Πλὴν ὁ λόγος ἐκεῖνος ἦν ἡ αἰτία. Ζητήσωμεν ἐδῶ τὸν λόγον, οὐχὶ ὡς τὴν τοῦ παντός συνέχουσαν αἰτίαν, ὡς ἦν ἐκεῖνος, ἀλλὰ τὴν ἐκ τῆς ψυχῆς ἐκπορευομένην ἔναρθρον πνοήν.

Καὶ ὁ λόγος αὐτὸς ἦν ὁ μῦθος, ὅστις κατέστησε τὸν ἄνθρωπον, τὴν φθαρτὴν αὐτὴν σάρκα μὲν ἐν ἐντὸς ὀκτῶ ὁστῶν φωτεινὸν σημεῖον καὶ τὴν εἰς τὴν πλευρὰν παλλομένην συντηρητικὴν ἀρχήν, ἔνθεον ποιητήν.

Καὶ ὁ λόγος αὐτὸς ἐν ἀρχῇ ἐγένετο ἀπλοῦς, ἀπὸ ἀδρῶν χειλέων ἐκπεμπόμενος, εἰς τρυφεροὺς ἀρθρούμενος συλλαβισμούς, ἀδήλου σκέψεως ἀσαφὲς ψέλλισμα, ἀμόρφου διανοίας παραλήρημα, ἧς τὸ θεῖον ὄνειρον συνελήφθη εἰς σπλάγχνα προγονικά, παρθενίας διάλογος πρὸς τὴν φύσιν, εἰς μόνον τὰ μητρικὰ ὄτα καταληπτός.

Καὶ ἀπὸ τοῦ παιδικοῦ λήρου, ὁ θεῖος σπινθὴρ ἐκσπόμενος, ἀνάπτει τὴν ἀσβεστον τοῦ στοχασμοῦ λαμπάδα καὶ μυρίας ὄσας συντηρῶν πυράς, ἐκπνέει ἐπὶ τῶν ψυχρῶν τοῦ θνήσκοντος χειλέων.

Καὶ ἀπὸ τὰ βάρη τῆς φύσεως ἀποσπᾶται πάντοτε τὸ φθέγμα εἰς μυστικὰς ἐκμυστηριεύσεις καὶ τὰ στοιχεῖα εἰς γλώσσαν εὐληπτον λαλοῦντα, ἐπιβάλλουσιν εἰς τὸν νοῦν τὴν αἰσθησιν, ἐξ ἧς ἡ σκέψις ἐγεννήθη, ἀφ' ἧς πάλιν προήλθεν ἡ γνῶσις.

Καὶ ἡ γνῶσις ἐπέβαλλεν εἰς τὴν οὐσίαν νὰ προδώσῃ ὅλα αὐτῆς τὰ μυστήρια, ἅτινα, αἰ μεταλλασσόμενοι βροτῶν γενεαὶ μυοῦνται βραδέως. Ἡ γνῶσις ὑπαγορεύει, ἡ μνήμη συγκαταῖ.

Καὶ τὸ ἔπος, ἀπὸ τοῦ μυελοῦ τῆς διανοίας ἀυγάζον, τὸ πᾶν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ λόγου ὑποβάλλει καὶ θεῖαν ἐξ εἰδῶλων ἀρμονίαν διαπλάττει, εἰς ἀθανάτους τῆς καλλονῆς ρυθμούς ὑποβάλλον τὴν ποιητικὴν τοῦ νοῦ ἐνέργειαν.

Καὶ ἡ οὐσία τοῦ παντός, εἰς διαυγεῖς ἐνσαρκωθείσα ἰδέας, τὰ ὄρια τοῦ αἰσθητοῦ ἐπέρασεν. Ἡ σκέψις δι' εὐθέως λογισμοῦ, εἰς ἰδεῶδεις ἐξιχθεῖσα ἐκτάσεις, συναντᾷ πέραν ἐκεῖ τὰ σώματα, ὅσα ἡ θεῖα ἀρμονία ἀδελφικῶς συνήνωσεν, εἰς παρομοίας ὑποβαλοῦσα τύχας.

Καὶ πέραν ἐκεῖ ὁ νοῦς ἐξίσταται ἀποκαμῶν, ὑπὸ τοῦ φόβου μὴ διαλυθῆ, συνέχεται, τὸν θεῖον ἐκ τῆς γῆς σπινθήρα ἀποκομίσας τῆς νοήσεως, ταχέως στρέφει ὀπίσω πρὸς τὴν ἐστίαν ἀγλαοῦ πυρός.

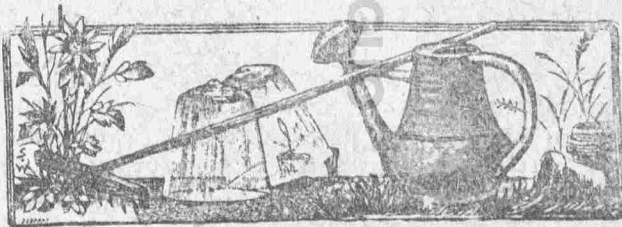
Καὶ ἡ προσοχή, τὸ κράτος τοῦτο κόσμου νοητοῦ ἐπισκεπτομένη, τοὺς αἰδίου νόμους κατατάσσει καὶ τὸ ἀθάνατον ἔπος ὡς τούτου πνεῦμα συναισθάνεται.

Καὶ τὴν ἄδολον αὐτοῦ πηγὴν ἀναζητοῦσα, εἰς τὴν φωνὴν τῆς Φύσεως ἀνεῦρε διανοουμένη τὴν ὑποβολήν. Προστρέχει εἰς τὴν πρώτην νύξιν— τῆς συνταρασσομένης ὕλης τὴν πολυηχὴ κραυγὴν— τὸν θαυμασμὸν ὡς δῶρον προσκομίζουσα.

Καὶ ἡ ἀρχὴ εὐρέθη, ὡ τῶν αἰῶνων θαῦμα, εἰς τὸν ἐλαφρὸν τῶν φύλλων θροῦν, τοὺς κρυσταλλίνους ἤχους τῆς πηγῆς, τὴν πνευστιῶντος πόντου εἰς ἀγκάλην εὐκόλπου κλίνοντος ἀκτῆς ἐρωτικῆν ἐκδήλωσιν, τὴν μαινομένην τῶν ἀνέμων ταραχήν, τοὺς βόητας βαράθρων σφάδασμούς, τὸν πένθιμον κροταλλισμὸν σταγόνων, τὸν πολυδόητον τοῦ δάσους ψίθυρον, τὸν βρόμον, ὃν τὰ πειναλέα σπλάγχνα ἀπὸ τὰ ρίγχη τὰ αἰμοδαφῆ ἐρεύγουσι, τὸ λάλον πτερωτοῦ τῆς φύσεως ὄνειρου ἄσμα, τὴν πολυάλητον ἐρῶντος κτήνους στοναχήν, τὸν γόγγον ἐμφυλίου σπαραγμοῦ.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἀμόρφου ταύτης συναυλίας τὴν ἠχὴν εἰς τὴν ἰδίαν ὑπῆχον φοράν, τὸ ἔπος τὸ πτερόεν ἀπ' αὐτῆς τῆς τοῦ Παντός κρατούσης αἰτίας μέχρι καὶ τοῦ τέλους, πρὸς ὃ τοῦτο βαίνει ἀσφαλῶς, τὴν ἀδυσώπητον ἐξεικονίσαν Μοῖραν, τὴν ἔννοιαν τοῦ Σύμπαντος, ὡς λόγον, εἰς φευγαλέας διώκει ἀποστάσεις.

ΝΟΕΜΗ Η. ΖΩΗΡΟΥ

ΤΑ ΑΝΘΗ ΜΑΣ

Ἀφ' οὗ ἐν τῷ καλλίστῳ τούτῳ περιοδικῷ ὁ τίτλος «Ἀπ' Ὅλα» ἐπιτρέπει ποικίλης φύσεως ὕλην, φρονῶ ὅτι θὰ ἦτο παράλειψις, ἂν ὑπελείπετο κατὰ τὴν περιγραφὴν τῶν φίλων τούτων τοῦ ἀνθρώπου, τῶν ἀνθέων. Τίς ἀπὸ τῆς μικρᾶς αὐτοῦ ἡλικίας δὲν ἐθαύμασε τὰ ἄνθη; Ἀλλὰ, ἐν τοιοῦτῳ περιοδικῷ, δὲν ἐπιτρέπεται βεβαίως ἡ ἀνιαρὰ καὶ σχολαστικὴ ἴσως καὶ ἄσκοπος περιγραφή, ὅπως αὕτη γίνεται εἰς τὰ σχολεῖα. Ἠσυχάσατε, φίλατοι ἀναγνώσται καὶ ἀναγνώστριαι! Θὰ εὐρητὲ ἐν ταῖς ἐπομέναις περιγραφαῖς τῶν συνηθεστέρων παρ' ἡμῖν καὶ προσφιλῶν ἀνθέων τὴν μυθολογικὴν αὐτῶν παράδοσιν, πρὸ παντός εἰς τὰ γνωστὰ τοῖς ἀρχαίοις πρόγονοις ἡμῶν ἄνθη. Θὰ θαυμάσητε πολλάκις τὴν ἑκτακτον αὐτοῦ περὶ τὰ τοιαῦτα φαντασίαν καὶ τὴν λαμπρὰν περιγραφὴν τῆς ἀρχῆς ἐκάστου φυτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τοῦ ἔτους εὐρίσκεται παρ' ἡμῖν ἐν τῶν συμπαθεστέρων τῆ ἀνθρωπότητι ἀνθέων, τὸ ἴον, ἀπ' αὐτοῦ ἀρχομαί.

1. Τὸ ἴον.

Τὸ προσφιλὲς τοῦτο διὰ τε τὸ χρῶμα καὶ πρὸ πάντων διὰ τὴν ὁσμὴν αὐτοῦ φυτὸν εἶναι ἑλληνικῆς προελεύσεως.

Διὰ τοῦτο ἔχει τὴν πλήρη φαντασίαν ἀρχὴν αὐτοῦ παρὰ τῷ ἀρχαίῳ ἐκείνῳ λαφ. Ἴδου αὕτη:

Ὁ Φοῖβος διὰ τῶν καυστικῶν αὐτοῦ ἀκτίνων κατεδίωκε ποτε μίαν ὡς ἐκ τῆς καλλονῆς αὐτῆς γνωστὴν θυγατέρα τοῦ οὐρανοφόρου Ἀτλαντος. Ἡ σεμνοτύφος κόρη ἀπέφηνε τὸν θεόν. Ἐπειδὴ ὁμοῦ παρετήρησεν ὅτι αἱ δυνάμεις αὐτῆς δὲν θὰ ἦσαν ἐπαρκεῖς, ὅπως διαρκῶς ἀποφεύγῃ αὐτόν, παρεκάλεσε τὸν Δία, ὅπως σώσῃ αὐτήν. Αὐτὸς δέ, λαβὼν οἶκτον διὰ τὸ ἀσθενὲς τοῦτο πλάσμα, μετεμόρφωσεν αὐτὸ εἰς τὸ χαριέστατον κυανοῦν ἴον, διατηρήσας τὸ χρῶμα τῶν ὀφθαλμῶν τῆς κόρης καὶ διὰ νὰ προφυλάξῃ τὸ ἔντρομον εἰσέτι ἄνθος ἀπὸ τοῦ διωγμοῦ τῶν καυστικῶν ἀκτίνων τοῦ ἐνθέρμιου θεοῦ, ἔθηκεν αὐτὸ εἰς τὸ βάθος τοῦ δάσους, ὅπου καὶ μέχει τῆς σήμερον φέεται.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὁ Νίκανδρος ἐν τοῖς Γεωργικαῖς αὐτοῦ φρονεῖ, ὅτι τὸ ἴον ὀνομάσθη οὕτω, διότι νηρηίδες τινὲς τῆς Ἰωνίας προσέφερον τὸ ἄνθος τοῦτο ὡς πρῶτον δῶρον εἰς τὸν ἀναλαβόντα τὰ πρωτεῖα τῶν θεῶν Δία. Ἀφ' ἑτέρου Ἐρμόλαος ὁ Βάρβαρος λέγει ὅτι ἔλαβε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διότι ἡ γῆ παρέσχε τὸ ἴον ὡς πρώτην τροφήν εἰς τὴν Ἰῶν, θυγατέρα τοῦ Ἰάσου, βασιλέως τοῦ Ἀργους καὶ τῆς Ἀργείας, τὴν ὁποῖαν ἡ Ἥρα ἐκ ζηλοτυπίας μετεμόρφωσεν εἰς βοῦν. Ἀλλὰ εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ὀνόματος θὰ συνετέλεσε βεβαίως ἡ ἐκ τῆς Ἰωνίας, κυρίως ἐξ Ἀθηνῶν, προέλευσις τοῦ φυτοῦ, τὰς ὁποίας ὁ Πίνδιρος Ἰοστεφάνους ἀποκαλεῖ. Φαίνεται ὁμοῦς ὅτι ὁ μέγας οὗτος ποιητῆς ἔστρεψε λατρείαν πρὸς τὸ ἄνθος τοῦτο, ἀφ' οὗ κατὰ τὴν παράδοσιν ἐσπειρεν ἀνά τὰς ὁδοὺς τὸν σπόρον αὐτοῦ, ἡ δὲ γῆ εὐχαρίστως ὑπέδεχτο αὐτόν καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνοίξεως ἀνεφαίνετο τὸ ὄραϊον ἄνθος καὶ ἐκόσμηε ἀπανταχοῦ τὰ μέρη εἰς τμήν τοῦ μεγάλου τούτου φυτοῦ. Διὰ τῶν ἰων ἐκόσμουσαν τοὺς θεοὺς αὐτῶν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ὡς καὶ τοὺς τάφους τῶν προσφιλῶν αὐτοῖς νεκρῶν. Τὸ εἶθος τοῦτο τῆς χρήσεως τῶν ἰων ἐπὶ τῶν τάφων εἶχε τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ εἰς τὴν δοξασίαν, καθ' ἣν ἡ Περσεφόνη κατὰ τὴν ἀφραγὴν ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος καὶ τὴν εἰς τὸν Ἄδην κἀθοδὸν αὐτῆς ἐκράτει εἰς τὰς χεῖρας τὸ ἄνθος τοῦτο. Ἐκ τοῦ τρόμου ἔπεσον ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῆς τὰ ἴα, τὰ ὁποῖα ἐβλάστησαν κατόπιν καὶ ἐγένοντο ἀπαρχὴ τῶν σημερινῶν. Ἴδου καὶ δευτέρα ἀφήγησις τῆς δημιουργίας τοῦ χαριεστάτου τούτου φυτοῦ.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἡμῶν ἡ βασιλεὺς τῶν πόλεων ἔχει πλοῦτον ἴον· ἀλλ' ὑπολείπεται πολὺ ὡς πρὸς τοῦτο τῆς Ἰταλίας, καὶ πρὸ πάντων τῆς Riviera, ὅπου ἰδίᾳ ἐν Κάνναις καὶ Νικαίᾳ ὑπάρχει τοσαύτη ποσότης αὐτῶν, ὥστε ἐπωνομάσθη il paradiso delle violette. Καὶ εἰς τὰ ἄλλα μέρη τῆς Γαλλίας τὰ ἴα εἶχον ποτε καὶ πολιτικὴν σημασίαν. Τὸ ἴον ἦτο σύμβολον τοῦ κόμματος τῶν Ναπολεωνιδῶν. Voila! Voila! Le père, la Violette! ἀνεφάνησεν ἡ φρουρά, εἰς τὸν ἐπιστρέφοντα ἡρωα. Καὶ τοῦ δυστυχοῦς αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Φρειδερίκου ἦτο τὸ ἴον προσφιλὲς ἄνθος. Εἰς τοὺς βορειοὺς λαοὺς ἀφιερῶτο εἰς τὸν Tyr (Δία), ἐξ οὗ καὶ τὸ βορειογερμανικὸν ὄνομα αὐτοῦ Tyrsviola.

Ἰαματικὴ δύναμις ἀπεδίδοτο ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων εἰς τὸ ἴον καὶ σήμερον ἀκόμη χρησιμοποιεῖται εἰς τὰ φαρμακεία. Θεόδωρος ὁ Πρισκιανός, ἰατρὸς ἐν τῇ βυζαντινῇ αὐλῇ περὶ τὸ 400 μ. Χ., ἐφρόνει ὅτι ἂν τις κατόρθωνε νὰ λάβῃ εἰς χεῖρας τὰ πρῶτα τοῦ ἔαρος ἴα, δι' ὀλοκλήρου τοῦ ἔτους θὰ ἐπροφυλάσσετο ἀπὸ ἀσθένειαν. Σήμερον ἐκ μὲν τῆς ρίζης αὐτοῦ ἐξάγεται ἐμετικὴ οὐσία (violin), ἡ δὲ κόνις αὐτῆς θεωρεῖται ὡς καθαρτικὴ. Εἶναι δὲ γνωστὸν τὸ σιρόπιον αὐτοῦ, τοῦ ὁποῦ χρεῖσις γίνεται καὶ εἰς τὰ πειράματα τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

Ν. ΒΟΥΡΟΣ

καθηγητῆς τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς

ἈΣΤΕΙΑ

—*—

Παιδικὴ ἀφέλεια.

Ὁ Μιμῆκος πρὸς τὸν παπποῦν :

— Σήμερα, παπποῦ, σὲ τὸν περίπατο εἶδαμε δύο γαϊδουράκια. Τὸ ἓνα ἦταν λίγο μεγάλο· τὸ ἄλλο ἦταν μικρὸ-μικρὸ. . . . Νά, τόσο!

Ὁ παπποῦς : — Καὶ πόσο ἦταν μεγάλο ;

— Ἦταν σὰν κ' ἐμένα μικρὸ.

— Καὶ πόσο ἦταν τὸ ἄλλο ;

— Νά τόσο . . . σὰν κ' ἐμένα ἐπάνω-κάτω, παπποῦ.

Ὁ μικρὸς ἀδελφὸς Γεώργιος ἀκούσας τὸν διάλογον :

— Δὲν ντρέπεσαι, Μιμῆκο, τί λές ; ἔχει γαϊδουρὶ τόσο μεγάλο σὰν τὸ παπποῦ ;

Δαρδανέλλια.

Τ. Α. Ν.

Ο Τολστόν μετὰ τῆς οικογενείας του.

ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΝΘΕΟΝ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ο ΤΟΛΣΤΟΝ

Τὸ Πάνθεον τῶν μεγάλων ἀνδρῶν περιέκλεισεν ἀπὸ ἡμερῶν τὴν μνήμην ἑνὸς ἀκόμη τιμημένου συγγραφέως, τοῦ δαιμονίου Ρώσου Τολστόν.

Ποῖος ἀπὸ τοὺς παρακολουθούστας τὴν φιλολογικὴν κίνησιν δὲν ἐμελέτησε, δὲν ἀνέγνωσεν ἀπὸ τὰ ζωντανά, τὰ ὀλοζώντανα φιλοσοφικά συγγράμματα τοῦ Τολστόν;

Ὁ θάνατος ἐδοκίμασε νὰ σβύσῃ ἀπὸ τὸ στερέωμα τῆς μεγαλοφυΐας ἕνα εἰσέτι πρωτίστου μεγέθους λαμπρότατον ἀστέρα.

Ἀλλά, δὲν εἶναι εὐκόλον τοῦτο, ὅσον δῆποτε πανίσχυρον καὶ ἂν θεωρηθῆ τὸ κράτος τοῦ θανάτου.

Αἱ μεγαλοφυΐαι ἐπλάσθησαν, ἵνα μὴ ἀποθνήσκωσιν, ἵνα φωτίζωσιν γενεὰς γενεῶν καὶ ζῶσι καὶ μετὰ θάνατον.

Καὶ τί δὲν γράφονται ἀπὸ ἡμερῶν ὑπὸ τοῦ παγκοσμίου τύπου, ἡμερησίῳ καὶ περιδικτοῦ, διὰ τὸν μέγαν τοῦτον τοῦ πνεύματος ἄνδρα;

Δὲν ἐπρέπε βεβαίως οὔτε τὸ «*Ἀπ' Ὄλα*» νὰ ὑστερήσῃ, καὶ διὰ τοῦτο, ὡς μνημόσυνον πρὸς τὸν μέγαν φιλόσοφον, χαράττομεν τὰ ὀλίγα ταῦτα.

✽

Ἐκ πατρὸς καὶ μητρὸς ὁ κόμης Λέων Τολστόν συγγενεὺν μετὰ τὰς ἐνδοξοτέρας, τὰς ἀριστοκρατικωτέρας τοῦ γένους καὶ τοῦ πνεύματος ρωσικῆς οικογενείας, μίᾳ δὲ ἐξ αὐτῶν, τῆς μᾶμης του, συγγενεὺν κατ' εὐθειαν μετὰ τὴν πρώτην αὐτοκρατορικὴν οικογένειαν τῶν Ρουρῆκ.

Ἐγεννήθη τῷ 1828, τὴν 9 Νοεμβρίου, ἐκ πατρὸς Νικολάου Ἰλιτς Τολστόν, ἐκ τῆς μεγάλης οικογενείας Βολτσουσκάια.

Ὡς πρῶτος γενάρχης τῆς οικογενείας Τολστόν ἀναφέρεται κάποιος Πρώσος μετανάστης, ὀνομαζόμενος Δίκ, δηλαδὴ χονδρός, τοῦθ' ὄπερ ρωσιστὶ λέγεται «*τολστόν*».

Ἄλλη παράδοσις μᾶς γνωρίζει ὅτι, ὡς ἀρχὴ τῆς ἐκκολαφθείσης μεγάλης ρωσικῆς διανοίας ἐχρησίμευσεν ἡ ἀσχημία τοῦ μεγάλου ἀνδρός, διότι, ὑποθέτων κατ' ἀρχὰς ὅτι ποτὲ ἕνεκα ταύτης δὲν θὰ κ' ἰσχύονε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν κόσμον τῆς εὐμορφίας καὶ τῆς γελώσης ζωῆς, ἐπεδόθη εἰς τὴν ἀφηγησιν καὶ τὴν περιγραφὴν τῶν ἀθλιότητων τοῦ βίου. Πόσον ὅμως ἦπατάτο!

Ὅταν μόλις δέκα ἐννέα ἐτῶν συνέγραψεν ἐν Καυκάσῳ τὸ πρῶτον τοῦ διήγημα, τὴν «*Παιδικὴν Ἠλικίαν*», καὶ ἀκολούθως τὴν «*Ἐφηβικὴν Ἠλικίαν*», τὰς «*Ἀναμνήσεις τῆς Σεβαστουπόλεως*» καὶ τὴν «*Ἐπιδρομὴν τῶν Κοζάκων*», ὅλοι διηρωτῶντο περὶ τοῦ αἰφνιδίως ἀνατείλαντος τοῦτου νέου μεγάλου, ὡς προεβλέπετο, μέλλοντος φιλολογικοῦ ἀστέρος, ἡ ἀριστοκρατία καὶ πᾶσα ἐν γένει ἢ ἐν Ρωσίᾳ τάξις ἐσπευδε νὰ γνωρίσῃ τὸν μείρακα μέγαν συγγραφέα, ὁ Τσάρος Νικόλαος ὁ Α' διέτασσε νὰ ληφθῆ ἰδιαιτέρως πρόνοια, ὅπως ὁ ἀξιωματικὸς πλέον Λέων Τολστόν, «*χάριν τῆς δόξης τῆς πατρίδος*», μὴ ἐκτίθηται εἰς τὸ πῦρ, οἱ δὲ ἐπιζώντες τότε πασίγνωστοι Ρῶσοι Τουργένιεφ, Νεκροσῶφ, ὁ δραματοουργὸς Ὁστρόβσκη, ὁ μυθιστοριογράφος Γουτσαρόφ, ὁ κριτικὸς Δροζνίν καὶ ὁ ποιητὴς Ρὲτ ἐνθουσιωδῶς ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξεφράζοντο καὶ τὸν ἀπεκάλεσαν συνάδελφόν των.

Ἐκτοτε ἀρχίζει ἡ ἀκατάσχετος ἐξέλιξις τοῦ δαιμονίου ἀλτροιστοῦ καὶ ἡ διὰ τῶν ἀπαραμύλλων συγγραμμάτων του διατύπωσις τῶν ἀρχῶν καὶ ἰδεῶν του.

Ἄλλη παράδοσις μᾶς λέγει ὅτι, οὐδεμίᾳ πρὸς τοῦτο τὸν ἐπηρεάσεν ἀνάγνωσις.

✽

Ὁ Τολστόν ἀπὸ τῆς νεαρῶτάτης ἀκόμη ἡλικίας του ἦτο ἕνας παράδοξος τύπος, ἕνας χαρακτὴρ ἄκρως ἰδιότροπος καὶ δυσκόλως ψυχολογούμενος.

Ὅλην τὴν νεότητά του διήλθε μετὰ τὴν μελέτην τῆς φύσεως καὶ τὴν ἀπεικόνισιν ταύτης εἰς τὰ πρῶτα ὀδημητικά συγγράμματά του, χωρὶς ὅμως νὰ λείψουν ἀπὸ αὐτὴν καὶ αἱ ὀρμαὶ τῆς νεανικῆς τρέλλας, αἱ μονομαχίαι, ἡ χαρτοπαιξία καὶ τὰ παρόμοια, εἰς τὰ ὁποῖα μετὰ μανίαν κυριολεκτικῶς ἐπεδίδετο.

Μετὰ τὴν ἐκ τῆς Εὐρώπης περιόδειαν τοῦ ἴδρουσεν εἰς τὴν Γλασκῶν-Πολιάναν σχολεῖον διὰ τοὺς χωρικοὺς ἀπόρους παιδας καὶ πρότυπον μετὰ ταῦτα τοιοῦτον, κοινὸν δι' ἀμφοτέρα τὰ φύλα.

✽

Ἡ δόξα τοῦ Τολστόν ἐμεσουράνησε κυρίως κατὰ τὸ 1869, ὅτε ἔγραψε τὸν «*Πόλεμον καὶ τὴν εἰρήνην*» καὶ τὴν «*Ἄνναν Καρωνίνην*». Τότε ἀκριβῶς ἠγέρθη μέγας ἀνά τὸν φιλολογικὸν κόσμον πάταγος διὰ τὰς ἰδέας τοῦ μεγάλου συγγραφέως, αἱ ὁποῖαι περιστρέφοντο εἰς τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἐπιστροφήν εἰς τὴν ἀλήθειαν.

✽

Τὸ τελευταῖον διήγημά του «*Ζῶντες καὶ νεκροὶ*» ἐδημοσιεύθη μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν καὶ εἶχε ὡς θέμα τὴν ἀντίθεσιν τῆς μαύρης πενίας πρὸς τὴν λάμπριν καὶ τὴν εὐμάρειαν τοῦ πλουσίου καὶ ἀνέτου βίου.

Λέγεται συνάμα ὅτι ἡ ἐσχάτη θέλησίς του ἦτο, ὅπως τὰ φιλολογικά του συγγράμματα διατεθῶσιν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, διὰ τὸν ὁποῖον ἀφιέρωσεν ὅλην τὴν ζωὴν καὶ τὸ μέγα τάλαντόν του.

Μία ἀπὸ τὰς θυγατέρας του, ἡ Ταπανὴ Λόβνα, εἶναι ἐκ τῶν φανατικωτέρων ὁπαδῶν τῶν ἀρχῶν καὶ ἰδεῶν τοῦ μεγάλου πατρὸς της, τοῦ ὁποῖου, ἄλλως τε, ἐχρησίμευσεν πάντοτε βίηθός καθ' ὅλα καὶ γραμματεὺς.

Κατὰ τινὰς πληροφορίας, αἰτία τῆς δυσαρσεκειᾶς πρὸς τὴν οικογένειάν του ἦτο καὶ ἡ πρὸς τοὺς χωρικοὺς τοῖς περίξ τῆς Γλασκῶν Πολιάνας ὄχι ἤρεμος συμπεριφορὰ τῶν οἰκείων του.

Ὁ Τολστόν ἐπεθύμησε πάντοτε τὴν ἰσοπέδωσιν τῆς ἐνδείας πρὸς τὴν χλιδὴν καὶ τὴν εἰρηρικὴν ἀμφοτέρων συμβίωσιν.

Δὲν ἤθελε, τέλος, οὔτε νὰ βλέπῃ, οὔτε νὰ ἀκούῃ δυστυχεῖς.

ἌΝΑΣΤ. Φ. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΗΝ ΑΚΑΡΔΗ

—*—

... Διαβαίνει χαρωπή νεράιδα τῆς εὐμορφιάς καὶ τῆς πλαστικότητος. Διαβαίνει ἀξένιαστη μὲ τὸ μειδίαμα τὸ γλυκὺ στὰ κοράλλινά της χεῖλη, μὲ τὴν ματιά της τὴν μάγο, ποῦ σπείρει γύρω της τὴν ἀπόλαυσι, ποῦ μαγνιτίζει τοὺς διαβάτας, ποῦ τοὺς συναρπάζει, ποῦ τοὺς γοητεύει καὶ τοὺς τυραννεῖ.

Διαβαίνει ἀγέρωχη, κυρία τῆς μαγευτικῆς της δυνάμεως, πρώτη αὐτὴ μεταξὺ ὄλων εἰς τὸ πεδῖον τοῦ ἔρωτος, ἡ καρδιοκλέφτρα!...

Ντυμένη κατὰ τὸν τελευταῖο συρμό, μὲ τὰ μεγάλα πλατύγυρα καπέλλα της, μὲ τὸ ἀντραβ τὸ φουστάνι, τὸ σφιγμένο ὑπερβολικὰ στὴν μέση, ποῦ ἀφίνει κατόπιν, μὲ χάρι, νὰ διαγράφονται προκλητικὰ αἱ καλλιτεχνικαὶ γραμμαὶ τοῦ ἀγαματώδους σώματός της, μὲ τὸ μανσόν της στὸ χέρι—ἀκόμη καὶ ὅταν ὁ καιρὸς εἶναι γεμάτος ἀπὸ μιὰ γλυκεῖα καὶ μεθυστικὴ θαλπωρὴ—μὲ τὰ τακούνια της τὰ ὑπερμέτρως ὑψηλά, πηδῶσα μᾶλλον ἢ περιπατοῦσα.

Διαβαίνει βιαστικὴ σὰν ἀσύλληπτη ὄπτασία, σὰν νὰ ἤθελε κάτι νέον νὰ σοῦ πῆ ἢ κάποιον γνώριμόν της νὰ συναντήσει:...

Κ' ἔτσι θὰ περνᾷ πάντοτε, γυρεύουσα νέας τέρψεις καὶ νέας κατακτήσεις, ἀλλὰ καὶ νέα θύματα, αἰθερία καὶ εὐκίνητος, μὲ τὴν παιδιακίστικην φωνήν, μὲ τὴν ἀπαράμιλλον τῆς σιλφίδος χάριν, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν εὐχαρίστησι ζωγραφισμένη στὸ προσωπάκι της γιὰ τοὺς ψιθυρισμοὺς τοῦ θαυμασμοῦ, ποῦ ἀκούει ἀπὸ τοὺς λάτρεις τοῦ ὄραίου.

Διάβαινε λοιπόν, ὄραία, τὸν ἀπέραντο τῆς ζωῆς σου δρόμο μέσα σ' αὐτὸ τὸ μεγάλο ἀνθρώπινο περιβόλι· διάβαινε μὲ ὑπερηφάνεια δυνάστου, θρυμματίζουσα χωρὶς λύπην ὑπὸ τοὺς πόδας σου σκληρὰ τὰ σκόρπια φούλια, ποῦ ριχθέντα θὰ δῆς στὸ ταξεῖδί σου, ψυχῆς κι' αὐτῆς σὰν κ' ἔσένα, ἀκαρδη.

Μὰ θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα, ὅποτε ὁ χρόνος θ' ἀφήσῃ τρομερὰ τὰ ἔχνη του σ' ἀφράτα σου κάλλη. Τότε, ἀποσταμένη θὰ γέρονης τὸ κεφάλι, ὄχι γιὰ νὰ ἡσυχάσῃς, ἀλλὰ γιὰ νὰ κλάψῃς, ἔσὺ, τοῦ γέλοιο ἢ συντροφιά, καὶ γιὰ νὰ καταρασθῆς, ἀχάριστη, τὴν φύσι, ποῦ δὲν σ' ἔδωκε καρδιά γιὰ ν' ἀγαπήσῃς, γιὰ νὰ ζήσῃς ὡς σύζυγος καὶ μητέρα σεμνή.

ΕΓΩ!

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ὁ Daguerre μετὰ τινὰς ἀμφιταλαντεύσεις ἀπέκλυψε τὴν ιδιότητα, τὴν ὁποίαν ἔχουσι τὰ ἄλατα τοῦ ἀργύρου νὰ εἶνε εὐαίσθητα εἰς τὸ φῶς καὶ ἐφεῦρε τὴν μέθοδον, ἡ ὁποία εἶναι γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα ταγκεροτυπία.

Ταῦτα συνέβαινον τῷ 1839.

Περὶ τὴν ἰδίαν ἐποχὴν ὁ Ἄγγλος Ταλμπὸ ἐδημιούργησε τὸ ἀληθὲς σύστημα τῆς φωτογραφίας, ὅπερ συνίσταται εἰς τὴν ἀπόκτησιν ἀρνητικῆς πλακῆς, ἱκανῆς νὰ δώσῃ κατόπιν ἀπεριόριστον ἀριθμὸν ἀντιτύπων.

Τὸ νὰ περιγράψωμεν ἐνταῦθα ὅλας τὰς φάσεις, διὰ τῶν ὁποίων διήλθεν ἡ φωτογραφία μέχρις οὗ φθάσῃ εἰς τὴν σημερινὴν αὐτῆς κατάστασιν, εἶναι ἴσως περιττόν· τοῦτο μόνον λέγομεν, ὅτι μόνον ἀπὸ τοῦ 1880 ἡ φωτογραφία ἔλαβε τὴν πρακτικὴν καὶ εὐχρηστον αὐτῆς μορφήν, διότι ἐφευρέθησαν τὰ ἐπιχρίσματα ἐκ ζελατίνης βρομούχου ἀργύρου, δι' ὧν ἐπιχρίονται αἱ φωτογραφικαὶ πλάκες.

Σήμερον ἡ φωτογραφία ἠπλοποιήθη κατὰ πολὺ, αἱ μηχαναὶ ἐτελειοποιήθησαν καὶ εἰς ὀλίγιστον διάστημα δύναται εἰς νέος καὶ μία κυρία νὰ γίνῃ θαυμάσιος ἐρασιτέχνης.

Τὸ κυριώτερον ὄργανον τῆς φωτογραφίας εἶναι βέβαια ἡ φωτογραφικὴ μηχανή, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ φακὸν ἐφαρμοζόμενον καλῶς ἐπὶ τοῦ προσθίου μέρους σκοτεινοῦ τινος θαλαμίσκου. Εἶναι γνωστὸν βέβαια εἰς ὅλους ὅτι, ὅταν κλείσθωμεν εἰς ἓν δωμάτιον τελείως σκοτεινὸν καὶ ἀφήσωμεν εἰς μίαν πλευρὰν αὐτοῦ μικρὰν τινὰ ὀπὴν, θὰ ἴδωμεν ἐπὶ τῆς ἀπέναντι ἀκριβῶς νὰ διαγράφονται τὰ ἐξωτερικὰ ἀντικείμενα ἀντεστραμμένα. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν φωτογραφικὴν μηχανήν· τὰ ἀντικείμενα ρίπτουσι τὰς φωτεινὰς ἀκτῖνάς των διὰ τοῦ φακοῦ ἐπὶ τῆς ἀπέναντι πλευρᾶς, ἧτις καλύπτεται ὑπὸ εὐαίσθητου φωτογραφικῆς πλακῆς.

Προφανὲς λοιπόν εἶναι, ὅτι, διὰ νὰ εἶναι μία φωτογραφικὴ μηχανὴ καλὴ καὶ διὰ νὰ δίδῃ ἐπιτυχῆ ἀποτελέσματα, πρέπει πρῶτον μὲν νὰ ἔχῃ ἰσχυρὸν φακόν, δεύτερον δὲ νὰ εἶναι τελείως προφυλαγμένη, ὥστε νὰ μὴ διέρχεται οὐδ' ἡ ἐλαχίστη φωτεινὴ ἀκτὶς ἐξωθεν.

Τὰ εἶδη τῶν φακῶν καὶ τῶν σκοτεινῶν θαλάμων θὰ ἐξετάσωμεν εἰς τὸ προσεχὲς ἄρθρον μας.

Συνταγὴ ἀποκαλυπτικῆ δι' εἰκονογόνου.

Sulfate de soude pure	100 gr.
Carbonate de potasse pur	40 »
Leonogene	20 »
Eau distillée bouillante	600 »

Τὸ ἀποκαλυπτικὸν τοῦτο εἶναι πολὺ κατάλληλον διὰ τὰς ἐκθέσεις extra rapides.

Ο ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ ΣΑΣ

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

ΤΑ ΔΥΟ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

[συνέχεια ἐκ τοῦ προηγ. ἀριθμοῦ καὶ τέλο.]

Ἡ Σπύρραινα ἀναμέρησε, ἡ Τασιούλαινα ἦρθε κι' ὁ Παπᾶς ἄρχισε νὰ διαβάξῃ τὸ γράμμα της τρεχάλα :

« Ἀθήνα 12 Ἀϊ-Δημητρίου 186 ...

» Ἀγαπημένη μου μαννούλα,

» Πρῶτα ἐρωτῶ γιὰ τὴν καλὴ σου ὑγεία καὶ δεύτερα σοῦ φανερώνω ὅτι ὡς τὴν ὥρα, ποῦ σοῦ γράφω — δόξα τὸν Θεὸ — εἶμαι γερός καὶ καλά.

» Ἄραξα, μάννα μου ἀπὸ τὴν ὠμορφά-
» δα τῆς Ἀθήνας. Τί δρόμοι ἴσιοι καὶ πλα-
» τιοί! — λάδι νὰ χύσῃς τὸ μαζεύεις — τί
» σπῆτια ψηλά καὶ μαρμαροχτισμένα, τί
» ἐλευτεριά! Τὰ Γιάννινα εἶναι ἓνα πα-
» λιοχώρι μπροστά της. Παράδεισος, μαν-
» νούλα μου, Παράδεισος σωστός ἢ Ἀθή-
» να! καὶ δὲν σκέφτομαι ἄλλο, παρὰ πῶς
» νὰ περάσουν τὰ τέσσαρα χρόνια, ποῦ
» μοῦ χρειάζονται νὰ τελειώσω τὸ Πανε-
» πιστήμιο, ὅταν θὰ μπορῶ νὰ κερδίσω
» χρήματα, καὶ ν' ἀξιωθῶ νὰ σὲ φέρω ἐδῶ
» μιὰ φορὰ νὰ ἰδῆς κι' ἐσὺ αὐτὸ τὸ ἐξαί-
» σιο θέαμα καὶ νὰ πεθάνῃς εὐχαριστη-
» μένη, ὅτι εἶδαν τὰ μάτια σου τὴν Ἀθήνα,
» τὸν ἐπίγειον Παράδεισο. Ὡστε μὴ σκανιά-
» ζῃς, ποῦ μ' ἔχεις μακρὰ σου θὰ περά-
» σουν σὰν ὄνειρο τὰ τέσσαρα χρόνια, ποῦ
» χρειάζονται γιὰ τὴν ἐπιστήμη μου, καὶ
» δὲν θὰ λογαριάσῃς ποτὲ ἄλλοτε Ξενιτεία,
» ποῦ καίει τὲς καρδιές τῶν μαννάδων.

» Μάννα μου! Ἐχω καὶ κᾶτι νὰ σὲ
» παρακαλέσω. Στείλέ μου τὸ γληγορότερο
» τὴν καλὴ σου τὴν «προκόβα» μὲ ὅποιον
» πατριώτη μας ἐρῶ κατ' ἐδῶ, γιὰτὶ ἐδῶ
» τὰ σπῆτια δὲν εἶναι σὰν τὰ γιαννιώτικα,
» ποῦ ἔχουν σιὰ, οὔτε τὰ ξύλα εἶναι φτη-
» νά, σὰν ἐκεῖ, κι' ἀνάγκη νὰ μοῦ στείλῃς
» μὲ κάθε τρόπο τὴν «προκόβα» γιὰ νὰ μὴν
» ξεπαριάσω ἀπὸ τὸ κρῦο. Δὲν θὰ σ' ἐβα-
» να σὲ κόπο, ἂν ἀπὸ τὰ χρήματα, ποῦ θὰ
» λαβαίνω κάθε μῆνα, μποροῦσε νὰ μοῦ
» περισσέψῃ τίποτε.

» Ταῦτα καὶ ἀσπάζομαι τὴν δεξιὰ σου
» ὁ μοναχογυιός σου. Κίτσιος».

Ἡ Τασιούλαινα, ποῦ κατάλαβε καὶ παρα-
κατάλαβε τὸ γράμμα τοῦ ξενιτεμένου της παι-
διοῦ, ποῦ ἔφταναν τὰ λόγια του ὡς τὰ κατὰ-
βαθα τῆς καρδιάς της, αἰσθάνθηκε μιὰ μεγά-
λη λύπη, ποῦ ὁ γυιός της δὲν ἔγραφε «βαθυὰ
ἑλληνικά», ὅπως παινεύονταν κάθε τόσο ἡ
Σπύρραινα γιὰ τὸν δικό της τὸν «λογιώτατο»,
ἀλλὰ τῆς ἔγραφε χωριάτικα, σὰν ποῦ ἔγρα-
φαν ὅλοι, ὅσοι δὲν εἶταν λογιώτατοι, καὶ
ρῶτησε τὸν καλὸν κι' «εὐλάθειον» Παπᾶ μὲ
μαραμμένη καρδιά :

— Γιὰτί, Παπᾶ μου, δὲν γράφει «ἑλληνικά»
κι' ὁ Κίτσιος μου, σὰν ὅλοι οἱ «λογιώτατοι»;

— Ἐέρω κι' ἐγώ, Χριστιανή μου; (Τῆς
εἶπε ὁ Παπᾶς). Ἴσως δὲν τοῦ ἔρχεται εὐκολο
νὰ γράφῃ ἑλληνικά. Μὴ χολοσκάνῃς, καϊμέ-
νη! Χαρίσματα ἀπὸ τὸν Θεὸν εἶναι αὐτά.

Σ' αὐτὸ ἀπάνω, ζύγωσε κι' ἡ Σπύρραινα,
περίφανη γιὰ τὰ βαθυὰ «ἑλληνικά» τοῦ γυιοῦ
της, ἦρθε κι' ἡ Παπαδιά, τοὺς εἶπε τὸ καλῶς
τὰ δεχθήκαται» καὶ τὲς προσεκάλεσε στὸ
σπίτι νὰ φᾶν, κι' ὕστερα τὲς ρώτησε :

— Τί σὰς γράφ' ν τὰ παιδιὰ; Καλὰ ἔναι;

Κι' ἡ μὲν Σπύρραινα, χαρούμενη κι' ἀλαζο-
νική, τῆς εἶπε :

— Εἶναι τόσο βαθυὰ «ἑλληνικά» γραμμέ-
νο, Παπαδιά μ', τὸ γράμμα τοῦ γυιοῦ μ', ποῦ
οὔτε ὁ Παπᾶς — νάχωμε τὴν εὐχή τ' — δὲν
μπόρσσε καλὰ-καλὰ νὰ τὸ καταλάβῃ...

Ἡ δὲ Τασιούλαινα, λυπημένη καὶ ντροπια-
σμένη, ποῦ τὸ δικό της τὸ γράμμα δὲν εἶταν
ὄχι βαθυὰ, ἀλλ' οὔτε κᾶν «ἑλληνικά» γραμ-
μένο, ἀλλὰ χωριάτικα, τῆς εἶπε ξέκαρδα :

— Δόξα τὸν Θεὸ! εἶναι καλὰ ἀπὸ ὑγεία.

Ἵστερα ἀπὸ τρεῖς-τέσσερες μέρες ἔφευγε
ἓνας ἀπὸ τὰ περίχωρα γιὰ τὴν Ἀθήνα, κι' ἡ
Τασιούλαινα ἔστειλε γράμμα καὶ τὴν «προ-
κόβα» στὸν γυιό της, ἡ δὲ Σπύρραινα, μὴ
ἐννοῶντας ὅτι «ἐνδρομίδα» ἐσήμαινε «προ-
κόβα» = σκέπασμα, δὲν ἔστειλε στὸν δικό της
τίποτε, ἀναπαυόμενη στα ὅσα ἐνόμιζε ὅτι
κατάλαβε ἀπὸ τὸ γράμμα του.

Πέρασαν τέσσερες-πέντε μῆνες ἀπὸ τότε,
ὅταν μιὰ βραδυὰ πέρασε ὁ χαρτοφόρος κι' ἄφη-
σε ἓνα γράμμα στὴν Τασιούλαινα ἀπὸ τὸ παι-
δί της.

— Ἐφερες καὶ τῆς Σπύρραινας; Τὸν ρώτησε.

— Ὅχι! Τῆς εἶπε καὶ τράβησε τ' ἀπό-
σπερνα γιὰ τὸ παρακάτω χωριό.

— Γιὰτί, κακὴ τῆς ροβολιά, νὰ μὴν τῆς
φέρῃ γράμμα τῆς Σπύρραινας;

Εἶπε μέσα της ἡ Τασιούλαινα καὶ δὲν χά-
ραξε πουθενὰ τίποτε, σὰν κᾶτι νὰ προμάν-
τευε κακό, καὶ τὴν ἄλλῃ μέρα τὸ πρωὶ χαρά-
ημερα κίνησε καὶ πᾶν στὸ γειτονικὸ χωριὸ
νὰ βρῇ τὸν Παπᾶ νὰ τῆς διαβάξῃ τὸ γράμμα.
Πῆγε στὸ σπίτι του καὶ τῆς εἶπαν ὅτι εἶταν
στ' ἀμπέλι, ποῦ κλάδευε. Τράβησε γιὰ τ'
ἀμπέλι τρεχάτη. Ἰδόντας τὴν ὁ Παπᾶς ἄφησε
τὸ κλαδευτήρι καὶ τῆς εἶπε ἀπὸ μακρὰ, πρὶν
αὐτὴ τὸν καλημερήσῃ :

— Καλῶς τὰ δέχτηκες!

Ζύγωσε, τὸν καλημέρησε, τοῦ φίλησε τὸ
χέρι καὶ τοῦ ἔδωκε τὸ γράμμα, κι' ὁ Παπᾶς
ἄρχισε νὰ τῆς τὸ διαβάξῃ :

« Ἀθήνα 17 Φλεβαρίου 186 ...

» Ἀγαπημένη μου καὶ σεβαστὴ μου
» μου μάννα.

» Εἶμαι καλὰ καὶ τὸ ἴδιο εὐχομαι καὶ
» γιὰ σένα κι' ὅλους τοὺς δικούς καὶ φί-
» λους μας.

» Μάθε ὅτι ὁ καϊμένος ὁ Γιώργης τῆς
» Σπύρραινας πὲς ἀπέθανε καὶ σήμερα τὸν
» θάψαμε. Κρύωσε ὁ δύστηνος, πλευρίτω-
» σε καὶ πάη. Οἱ γιατροὶ δὲν μπόρσσαν νὰ
» τὸν διαφεντέψουν, γιὰτὶ εἶταν βαρυὰ
» κρυωμένος. Τὸ ἴδιο θὰ πάθαινα ἴσως
» κι' ἐγώ, ἂν δὲν σοῦ ἔγραφα νὰ μοῦ στεί-
» λῃς τὴν προκόβα. Ἄν λάβαινε κι'
» αὐτὸς τὴν δική του, δὲν θὰ πάθαινε τί-
» ποτε. Δὲν ἔχω λόγους, μαννούλα μου, νὰ
» σ' εὐχαριστήσω ποῦ μοῦ ἔστειλες ἀμέ-
» σως τὴν προκόβα. Αὐτὴ καὶ μόνη μὲ γλύ-
» τωσε. Κουκουλόνομον σφιχτὰ-σφιχτὰ
» καὶ γένομον φούρνος ἀπὸ τὴν ζεστασιά.

» Ἐχω μιὰ ἰδέα, μάννα μου, ὅτι δὲν
» φταίει ἡ καϊμένη ἡ Σπύρραινα, ποῦ δὲν
» τοῦ ἔστειλε τὴν κόκκινη προκόβα, ἀλλ'
» ὁ μακαρίτης ὁ γυός της μὲ τὴν μανία, ποῦ

» εἶχε νὰ κάθεται καὶ νὰ τῆς γράφῃ βα-
» θυὰ ἑλληνικά. Στὸ πρῶτο γράμμα ποῦ
» σὰς γράψαμε καὶ οἱ δυὸ, νὰ μᾶς στείλε-
» τε τὲς προκόβες, εἶδα ποῦ ἔγραφε τὴν
» κόκκινη «προκόβα» «ἐρυθρὰν ἐνδρομί-
» δα». Τοῦ εἶπα ὅτι κάνει ἄσχημα νὰ γρά-
» φῃ τέτοιες ἑλληνικοῦρες στὴν ἀγράμμα-
» τη τὴν μάννα του καὶ ὅτι πρέπει νὰ γρά-
» ψῃ «κόκκινη προκόβα» κι' ὄχι «ἐρυθρὰ
» ἐνδρομίδα», αὐτὸς μοῦ εἶπε ὅτι εἶναι ἐν-
» τροπὴ σ' ἓνα «λογιώτατο» καὶ μάλιστα φοι-
» τητὴ τοῦ Πανεπιστήμιου νὰ γράφῃ χυ-
» δαῖα, δηλαδὴ τὴν χωριάτικὴ τὴ γλῶσσα!

» Ἄλλ' ἐγώ, μάννα μου, ὅσα γράμματα
» κι' ἂν μάθω, δὲν μπορῶ νὰ αἰστανθῶ
» τὴν γλύκα, ποῦ αἰστάνομαι, ὅταν σοῦ
» γράφω στὴν γλῶσσα τοῦ χωριοῦ μας,
» γράφοντάς σου στὴν γλῶσσα τῶν «λο-
» γιωτάτων». Ἡ μόνη γλῶσσα, ποῦ αἰ-
» στάνομαι βαθυὰ στὴν καρδιά μου, εἶναι
» ἡ πανώρια γλῶσσα, ποῦ μὲ πρωτόμα-
» θες ἐσὺ ὅταν μικροῦτσικο μὲ χαιδεύεις
» καὶ μ' ἀγκάλιαζες καὶ μὲ πηγαινες στὸ
» χωράφι μας... Μὴ νομίζῃς ὅτι δὲν ξέ-
» ρω νὰ σοῦ γράψω βαθυὰ «ἑλληνικά»,
» σὰν ποῦ ἔγραφε ὁ συχωρεμένος ὁ Γιώρ-
» γης στὴν μάννα του. Πολλὲς φορὲς μοῦ
» παραπονεύουσιν, ποῦ δὲν σοῦ ἔγραφα
» «ἑλληνικά», ἀλλὰ χωριάτικα. Μάθε τώρα
» ὅτι τὰ χωριάτικὰ μας εἶναι ἑλληνικώτερα
» ἀπὸ ἐκεῖνα, ποῦ γράφουν οἱ λογιώτατοι
» κι' ὅτι ἂν σοῦ ἔγραφα κι' ἐγώ τὴν «προ-
» κόβα» «ἐνδρομίδα», θάκανα συντροφιά
» τοῦ Γιώργη στὸ νεκροταφεῖο!

Δάκρυζε ὁ Παπᾶς, ποῦ διαβάξῃ τὸ γράμμα,
κι' ἔκλαιε ἡ Τασιούλαινα, ποῦ τὸ ἤκουε, καὶ
συλλογίζονταν μὲ τί καρδιά νὰ τὸ εἶπῃ στὴν
μαῦρη καὶ σκονταμένη γειτόνισσά της.

Ὅταν τελείωσε τὸ γράμμα, ὁ Παπᾶς εἶπε
στὴν Τασιούλαινα :

— Τί νὰ σοῦ εἶπῶ, Χριστιανή μου! Ὅποιος
γράφει βαθυὰ «ἑλληνικά» σ' ἐκείνους, ποῦ
δὲν τὰ ξέρουν, εἶναι ζουρλός! Ἀλήθεια εἶναι
ζουρλός κι' ἀπόζουρλος. Θεὸς σχωρέστο τὸ
καϊμένο τὸ παιδί! Κρῖμα στοὺς κόπους του!

Ἡ Τασιούλαινα φίλησε τὸ χέρι τοῦ Παπᾶ
καὶ γύρισε καταπικραμένη στὸ χωριὸ της καὶ
στὸ σπίτι της. Ἀνάφερε στοὺς δημογερόν-
τους τὸν θάνατον τοῦ Γιώργη καὶ τὴν Κυρια-
κή, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά, πῆγαν κι'
εἶπαν τῆς μάννας του τὰ μαντάτα!

Ἀπὸ τότε ἡ Σπύρραινα μυρολογοῦσε καὶ
καταριῶνταν τὰ «βαθυὰ ἑλληνικά» τοῦ γυιοῦ
της, ποῦ τὸν ἔστειλαν στὸν τάφο, κι' ἡ Τα-
σιούλαινα εὐχαριστοῦσε τὸ Θεό, ποῦ τὸ παιδί
της τῆς ἔγραφε στὴν χωριάτικὴ γλῶσσα, ποῦ
εἶναι ἡ ἀληθινὴ μας καὶ ἡ ἐθνικὴ μας γλῶσσα
καὶ διάβαζε τὴν προκόβα «προκόβα» κι' ὄχι
«ἐνδρομίδα».

Τὸ μυρολόγι τῆς Σπύρραινας ἀκούστηκε σ'
ὅλα τὰ χωριὰ γύρα-γύρα καὶ τὸ θυμοῦνταν
ἀκόμα. Τὸ ἔλεγε ὡς ποῦ παίθανε.

— Ἐνάθεμα στὴν ἐποχὴ καὶ στὸ κακὸ τὸν χρόνο,
» Ποῦ μάθαιναν ὁ γυόκας μου ἑλληνικά νὰ γράφῃ,
» Κι' ἐγώ εἶμουνε μιὰν ἄγνωμη κι' ἀγράμματη γυναῖκα
» Καὶ δὲν ἐκατάλαβαινα τί μῶγραφε στὸ γράμμα
» Κι' ὅτι μοῦ γύρευε ἀπ' ἐδῶ τὴν κόκκινη προκόβα».

1. Μαντάτα στὴν Ἠπειρὸ λέγεται ἡ ἀναγγελία
τοῦ θανάτου στοὺς δικούς του. Ὑπάρχει καὶ ἀνά-
λογη κατὰρα «Νὰ τοῦ (τῆς) φέρουν τὰ μαντάτα».

Θ. ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΥ ΜΑΡΚΟΥΙΖΟΥ

Η ΔΙΠΛΗ ΘΥΣΙΑ

(Μυθιστορία πρωτότυπος)

Τὰ προηγούμενα.

Ὁ Θρασύβουλος Ζωκίδης ἠγάπησε παραφόρος τὴν Ἑλένην, κόρην τοῦ Ἰακώβου Δῶρου καὶ σύζυγον τοῦ Ἰβάν Ράκοβιτς, ἀνδρὸς φαύλου· αἱ σχέσεις ἐπροχώρησαν ἀρκετά, πολὺ πέραν τῶν ἐπιτρεπομένων ὁρίων, ὅτε ὁ Θρασύβουλος Ζωκίδης καλεῖται ὑπὸ τοῦ θεοῦ του Εὐγεν. Βολλούδη εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπειγόντως. Μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἡ Ἑλένη δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ μόνη, ἐντρέπετο τὸν ἄνδρα καὶ μίαν ἡμέραν μετέβη εἰς τὸν πατέρα της διὰ νὰ ἐξηγήσῃ εἰς αὐτὸν τὸ πταίσμά της καὶ νὰ ζητήσῃ νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸν ἀφόρητον συζυγικὸν βίον.

Ἐκεῖνος φοβούμενος τὸ σκάνδαλον, ἀλλὰ πρὸ πάτων μὴ χάσῃ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Ἰβάν εἰς τὰς σκοτεινὰς ἐπιχειρήσεις του, συνέστησεν εἰς τὴν Ἑλένην νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ συζυγικὸν μέγαρον καὶ ὥρισεν ὅτι οὐδὲν ἠδύνατο νὰ εἴπῃ εἰς τὸν Ἰβάν, ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἑλένη ἐπέμεινε καί, διωκομένη ὑπὸ τοῦ πατρὸς της ἠπειλήσεν ὅτι ἐκείνη θὰ ἐξομολογεῖτο εἰς τὸν σύζυγόν της, ὁ Ἰακώβος Δῶρος πυροβολεῖ κατ' αὐτῆς καὶ τὴν πληγώνει εἰς τὸν βραχίονα.

Ἐκεῖ ἐνεκλείσθη εἰς τὸν μικρὸν κοιτῶνά της, μία θαλαμηπόλος καὶ μία νοσοκόμος ἔμενον πάντοτε παρὰ τὸ πλευρόν της.

Ὁ σύζυγός της σπανίως ἤρχετο διὰ νὰ τὴν ἴδῃ καὶ ὁ πατήρ της σπανιώτερον.

Διέδωσαν εἰς τὴν κοινωνίαν, ὅτι ἡ Ἑλένη προσεβλήθη ἐκ κακοήθους πυρετοῦ, ἀλλ' ὅτι ἡ κατάστασις της οὐδεμίαν ἐνέπνεεν ἀνησυχίαν.

Τοιοῦτοτρόπως τὸ σκάνδαλον ἀπεσοβήθη, ὁ κόσμος καὶ ὁ σύζυγος ἀκόμη αὐτὸς ἐγνώριζον ὅσα μόνον ἔπρεπε νὰ γνωρίζουν. Ὁ Ἰακώβος Δῶρος ἠδύνατο νὰ μὲν τελειῶς ἡσυχος.

Ἄλλ' ἡ Ἑλένη;

Ὡ! ἐκείνη ἦτο ἀληθῶς δυστυχῆς, δὲν ὑπέφερε τόσον ἐκ τῆς πληγῆς, τὴν ὁποίαν ἡ πατρικὴ σφαῖρα προὔξενησεν, ὅσον ὅτι οὐδὲν ἀπὸ τὰ σχέδιά της ἐξετελέσθη· ἠθέλησε νὰ ἐξομολογηθῇ τὸ σφάλμα εἰς τὸν πατέρα της καὶ ἀπεδιώχθη, ἐξήτησε νὰ φανῇ εἰλικρινῆς καὶ ἔμαθε παρ' ἐκείνου ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑποκρίνεται.

— Τοιαύτη λοιπὸν εἶναι ἡ κοινωνία; τοιαύτας ιδέας ἔχει καὶ αὐτὸς ὁ πατήρ μου;

Καὶ ἐν συνειδήσει λοιπὸν ἤρχισε νὰ καταβιάζῃ τὴν ἐκτίμησιν, τὴν ὁποίαν εἶχε πρὸς τὸν πατέρα της. Μήπως ἐκεῖνος δὲν τῇ εἶπε σχεδόν:

— Ὅ,τι θέλεις κάμε, ἀλλὰ πρόσεξε μὴ τὸ μάθη ὁ Ἰβάν!

Δὲν ἐφάνταζε ποτὲ τοιαύτην σαπρίαν, ὅτι θὰ εὔρισκε τόσον πλησίον της καὶ ἤρχισε νὰ φοβῆται μὴ τῆς σαπρίας αὐτῆς καὶ πωρώσεως ρέουν εἰς τὰς φλέβας της τὰ μικρόβια. Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου ἐσκέπτετο καὶ τὸν Θρασύβουλον.

Μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ ἐτελείονε τὴν πρὸς τὸν πατέρα της ἐξομολόγησιν ταχέως, πρὸ τοῦ ἀκόμη φθάσῃ εἰς τὸ πατρικὸ σπίτι, ἔγραψε πρὸς τὸν Θρασύβουλον τὴν γνωστὴν ἐκείνην ἐπιστολήν, διὰ τῆς ὁποίας τῷ ἀνήγγελλε τὴν προσεχῆ ἀφίξίν της, ἔδωκεν ἡ ἴδια εἰς τὸ ταχυδρομεῖον καὶ διηυθύνθη εἰς συνάντησιν τοῦ πατρὸς της.

Ποῖος θὰ τῇ ἔλεγεν ὅτι θὰ ἐξήρχετο ἀπ' ἐκεῖ ἡμιθανῆς; Αὐτὰ ὅλα ἀνεπόλει μετὰ ταραχῆς ἡ δυστυχῆς Ἑλένη ἐπὶ τῆς κλίνης της καί, ἐνῶ ὁ

ἐπίδεσμος σφικτὰ περιέσφιγγε τὴν πληγὴν της, ἐκείνη, ἀψηφοῦσα σχεδὸν τὸν πόνον, διηρωτᾶτο:

— Τί νὰ κάμω; ἀρά γε ὁ Θρασύβουλος ἔλαβε τὸ γράμμα μου; πόσον θ' ἀνησυχῶ!!

Δὲν ἐφάνταζετο βέβαια ἡ ταλαίπωρος, ὅτι ἐκείνο τὸ γράμμα, ἐκείνη ἡ ἀναβολὴ τοῦ ταξιδίου τὸν ἔρριψαν καὶ ἐκείνον ἐπὶ τῆς στρωμνῆς ἀσθενῆ καὶ πυρέσσοντα.

Μίαν νύκτα, ἡ Ἑλένη αἰφνιδίως ὄλως ἀνετινάχθη ἐκ τοῦ ὕπνου της. Εἶχεν ἰδῆ ἐν φοβερόν, ἐν ἄγριον ὄνειρον. Ὁνειρεύθη ὅτι ἔπλεε πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ὅτι τὸ πλοῖον διήρχετο τὸν Βόσπορον· πόσον ἦτο ἀγριεμένος! Τὰ κύματα ὑφοῦντο πελώρια καὶ τὸ μέγα ἀτμόπλοιο, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐταξείδευεν, ἐλικνίζετο σὰν δεινουλᾶκι εἰς τὸν τρελλὸν ἄνεμο. Γύρω μιά βαθειὰ σκοτεινὴ ἡμέρα, μὲ πολλὰ σύννεφα καὶ μὲ δυνατὴ βροχὴ. Αἰφνης βλέπει μιά βάρκα νὰ προβάλλῃ, μικρὴ καὶ ἀνίσχυρη βάρκα μὲ δύο κουπιὰ, τὴν ὁποίαν δύο δυνατὰ χέρια ἐξητοῦσαν νὰ κάμουν νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὸ ἀτμόπλοιο. Ἦτον ὁ Θρασύβουλος. Πόσον ἐπάλαιε πρὸς τὰ μαῦρα, τὰ ἄγρια, τὰ λυσιώδη κύματα! Πόσον ἠγωνίζετο! Ἐν τούτοις δὲν εἰμπόρεσε νὰ πλησιάσῃ τὸ ἀτμόπλοιο ἐν φοβερόν κύμα ἀνέτρεψε τὴν βάρκαν καὶ ὁ Θρασύβουλος ἐφύθη εἰς τὴν θάλασσαν! Ποῖον τρόμον ἠσθάνθη ἡ Ἑλένη, ἡ ὁποία τὸν ἔβλεπεν ἀπὸ τῆς γεφύρας! Ἐγένετο ἐξαλλος, καὶ... ῥίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν φωνάζουσα:

— Ὁ Θρασύβουλος πνίγεται καὶ ἐγὼ κἀθημαί;

Μὲ τὴν ταραχὴν ἐκείνην ἀνετινάχθη, ἀφῆρεσε βιαίως τὸ κλινοσκέπασμα αὐτῆς καὶ διέστειλε τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ἦτο ὄνειρον, ἀνέκραξεν.

Ἄλλ' ἂν ἦτο ὄνειρον, ὅμως τίποτε, τὸ ὁποῖον νὰ τὴν ἡσυχάζῃ δὲν εἶδεν εἰς τὸ μικρὸν της δωμάτιον. Ἡ Ρωσὶς νοσοκόμος ἐρεγγεν ἐπὶ ἐνὸς ἀνακλινίου καὶ οἱ ἐπίδεσμοί της ἐδείκνυον τὴν τραγωδίαν, ἡ ὁποία ἐγένετο εἰς τὸ πατρικὸν της σπίτι. Ποῦ ἦτο ὅμως ὁ Θρασύβουλος;

— Ποῖος εἰξεύρει ἂν καὶ αὐτὸς πάσχη ἐξ αἰτίας μου, ἂν καὶ αὐτὸς ὑποφέρῃ μακρὰν μου χωρὶς νὰ εἰμπορῶ ἀπ' ἐδῶ νὰ τὸν βοηθῶ, νὰ τοῦ χαρίσω θάρρος καὶ ἐγκαρτέρησιν μὲ ἐν μου φίλημα;

Καὶ μὲ αὐτὰς τὰς σκέψεις διηλθεν ὅλην τὴν νύκτα, ἀνετινάσσετο ἐκ τῆς στρωμνῆς της, ἠσθάνετο ὅτι τὰ πάντα γύρω της τὴν ἐξώργιζον ἀπὸ τῶν τοίχων μέχρι τῶν ταπητῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἐπιδέσμων μέχρι τῶν κλινοσκεπασμάτων.

Ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀπὸ τὸ μικρὸν στήθος της ἐξήρχετο εἰς στεναγμός.

— Ἄχ! Θρασύβουλέ μου, Θρασύβουλε!

Τὴν ἐπαύριον ἰσχυρὸς πυρετὸς μὲ συχνὰ παραληρήματα τὴν προσέβαλεν.

Ὁ ἰατρὸς ἀπέδωκε τοῦτο εἰς ἐρεθισμὸν τῆς πληγῆς· διέταξεν ἀπόλυτον ἡσυχίαν καὶ συνέστησε κατευναστικὰ φάρμακα.

Καὶ ὄντως, δύο ἡμέρας μετὰ ταῦτα, ἡ Ἑλένη ἀπηλλάγη τῆς νευρικῆς ἐκείνης ταραχῆς, ὁ πυρετὸς εἶχε καταπέσει, ἀλλὰ πόσον τὴν ἐξήντησε!

Μόλις ἠδύνατο νὰ ὀμιλῇ, μόλις ἠδύνατο νὰ σηκῶν τὴν χειρὰ της.

Ἐν τούτοις ἐκείνη δὲν ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τὴν σέψιν της τὸν Θρασύβουλον.

— Ἐλβα, λέγει εἰς τὴν θαλαμηπόλον, προσπαθοῦσα νὰ ἀνεγερθῇ, βοήθησέ με νὰ καθῆσω ὀλίγον, ἐκουράσθηκα νὰ εἶμαι ἐξαπλωμένη.

— Κυρία, μὰς διέταξεν ὁ ἰατρὸς νὰ σᾶς ἀφήσω μὲν ὅπως εἶσθε.

— Ἄφες τα, οἱ ἰατροὶ φοβοῦνται περισσότερον ἀπὸ τοὺς ἀρρώστους, ἐγὼ δὲν ἔχω τίποτε...

Ἡ θαλαμηπόλος τὴν ἐβοήθησε.

Τώρα ἄνοιξε ἐκεῖνο τὸ συρτάρι τοῦ ἀντικρυνοῦ τραπεζοῦ, θὰ εὔρης χαρτί, φακέλλους καὶ μελίνην.

— Τί; ἔχει σκοπὸ ἡ κυρία νὰ γράψῃ;

— Ναί, δύο γραμμὰς.

— Ἄ, καμμιά φορὰ δὲν θὰ τὸ κάμω αὐτὸ, συλλογισθῆτε μόνον ὅτι θὰ σᾶς ἔλθῃ πάλιν πυρετὸς καὶ θὰ χειροτερεύσῃ ἡ πληγὴ σας.

— Καλὴ μου Ἐλβα, σ' εὐχαριστῶ διότι τόσον φροντίζεις δι' ἐμέ· ἀλλὰ μὴ φοβῆσαι, ἡ πληγὴ, τὴν ὁποίαν γνωρίζεις, δὲν εἶναι ἡ μόνη ποῦ ἔχω, ἡ ἄλλη εἶναι πολὺ βαθυτέρα καὶ ἐκείνην περισσότερον φοβοῦμαι· ἂν θέλῃς λοιπὸν νὰ θεραπευθῶ, δόσε μου ἕνα κομμάτι χαρτί καὶ τὴν μελίνην.

— Μά, κυρία...

— Ἐλα, καὶ μὴν ἐναντιόνησαι, εἶσαι μικρὴ καὶ ἄνυμφη, σιάσου νὰ σοῦ δώσω αὐτὸ τὸ μικρὸν δακτυλιδάκι καὶ νὰ σοῦ εὐχηθῶ νὰ τὸ φορέσῃς μὲ ἀληθινὴν εὐτυχίαν· μὲ τὴν εὐτυχίαν ποῦ δὲν ἐγνώρισεν ἡ κυρία σου, θὰ σοῦ εὐχηθῶ ἕνα καὶ μόνον πρᾶγμα: νὰ ζῆς καὶ ν' ἀγαπάσαι.

Ἡ κόρη εἰς τὴν λάμπην τοῦ χρυσοῦ ἔτεινε τὸν δάκτυλόν της καὶ ἡ Ἑλένη, ἀφοῦ ἔβγαλεν ἀπὸ τὸν ἰδικὸν της ἐν κομψῷ δακτυλιδάκι, τὸ ἐπέρασεν εἰς τὸν δάκτυλον τῆς θαλαμηπόλου, ἐνῶ ἀπὸ τὰ μάτια της ἀνέβλυσαν δύο δάκρυα...

Ἄλλ' ἀναλαμβάνουσα τὸ θάρρος της.

— Τώρα βέβαια δὲν θὰ μοῦ ἀρνηθῆς τὴν χάριν ποῦ σοῦ ἐζήτησα, προσέθηκεν.

Ἡ κόρη, χωρὶς νὰ ὀμιλήσῃ πλέον, ἔφερε καὶ ἀφῆκεν εἰς τὰ γόνατα τῆς κυρίας της ἐν χαρτοφυλάκιον, ἐκράτησε τὸ μελανοδοχεῖον καὶ μὲ βλέμμα αὐτάρεσκον ἐκύτταξε τὸ δῶρον τῆς κυρίας της.

Πόσον διάφορον ἐπίδρασιν ἔχουν τὰ ἴδια πράγματα ἐπὶ διαφόρων ψυχῶν!

Τὸ μικρὸν ἐκεῖνο κόσμημα, τὸ ὁποῖον ἔμενον ἀνεπαίσθητον εἰς τὴν χεῖρα τῆς Ἑλένης, ὁποῖαν εὐτυχίαν ἐχάριζεν εἰς τὴν ψυχὴν τῆς θαλαμηπόλου.

Ἄλλὰ καὶ ἡ Ἑλένη τώρα ἦτο εὐτυχῆς, τώρα τὴν στιγμὴν αὐτὴν, καθ' ἣν λαμβάνει τὴν πένναν διὰ νὰ γράψῃ εἰς τὸν Θρασύβουλόν της. Ἄλλὰ τί ἔπρεπε νὰ τῷ γράψῃ; Ἰδοὺ τὸ ζήτημα.

Ἐπὶ πολὺ ἐδίστασεν ἔλρεπεν ἀρά γε νὰ τοῦ ἐκθέσῃ διεξοδικῶς τὰ συμβάντα, ἢ νὰ τὸν καθησυχάσῃ μὲ ὀλίγας θερμὰς γραμμὰς; προετίμησε τὸ δεύτερον καὶ ἤρχισε νὰ γράψῃ:

« Ἀγαπητέ μου Θρασύβουλε. Ἐπρεπε νὰ εἶμαι τώρα πλησίον σου, ἐν τούτοις δὲν εἶμαι. Κάποιο μικρὸ ἐμπόδιο μὲ ἠνάγκασε ν' ἀναβάλω τὸν ἐρχομόν μου Ἄλλὰ μὴ φοβηθῆς, εἶμαι καλά, πολὺ καλά, καὶ ἐπειδὴ σὲ καὶ μόνον συλλογίζομαι, εἶμαι εὐτυχῆς. Τὸ ταξίδιον μου, ἂν ἀνεβλήθῃ, δὲν ἐματαιώθη ὅμως· πολὺ γλήγορα, τὸ ἐλπίζω, θὰ σὲ σφίξω εἰς τὰς ἀγκάλας μου.

Μὲ πολλὰ θερμὰ φιλία ἡ Ἑλένη σου».

(ἀκολουθεῖ)

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Διάπλατος τοῦ ἀνοίχθηκε στὸν αἰθέρα ὁ δρόμος, κόσμους ἀνακάλυπτους στᾶπειρο νὰ διῆ... τῶν θηρίων ἐγινε μέσ' στὸ δάση ὁ τρόμος, ὠργωσε τὴ θάλασσα καὶ ἔσκαψε τὴ γῆ!...

Ἔσχισε τετράπηλα τὴ γαλάζια στρῶσι... μὲ τ' ἀεροπλάνο του, τὸν πελώριο αἰετό, καὶ τὸν σιδηρόδρομο στὴ γῆ ἔχει ἀπλώσει, φεῖδι γιγαντώσωμο... φλογερὸ ἔρπετό!...

Στῶν στοιχείων ἄφοβα ρίχθηκε τὴν πάλῃ... τὸν αἰτὸ ἀνεκάλυψε, τὸν ηλεκτρισμό, μὲ τὰ τηλεβόλα του ὅπου κι' ἂν προβάλλῃ, σπέρνει τ' ἀστραλόβροντα καὶ τὸν χαλασμό!...

Νεῖα πλάσι στᾶπειρο νᾶβρη ἔχει ἐλπίδα... τοῦ παντὸς τὸ σύστημα λαχταρεῖ νὰ διῆ... μὰ ξεχνᾷ τὰ πόδια του μουσικὴ ἀλυσιίδα ποῦ τὰ δένει ἀθώρητα στὴ στενὴ ἐδῶ γῆ!

ΦΩΤΙΟΣ Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ

Τὰ πάντα ἀπέλαυσα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.
Εἰς ὅλα τὰ θέληγτρα, εἰς τὰ ὅποια ὁ πλοῦτος ὀδηγεῖ, ἐνετράφησα. Διήλθον τὰς γλυκύτερας στιγμὰς τοῦ βίου μου μακρὰν τῆς πατρίδος μου, δι' ἣν, ἀτυχῶς, οὐδέποτε διέθεσα οὐδένα στοχασμόν. Ἡ νεότης μου ὑπῆρξε τερπνή, σφριγῶσα, νεότης στεφθεῖσα δι' ἐρωτικῶν κατακτήσεων, νεότης δρέψασα τοὺς εὐσιμότερους αὐτῆς καρπούς, μετ' οὐρανίας ἀπολαύσεως.

Ἦμην ὠραῖος, φαειρός, γόνος καὶ εὐκατάστατος. Δι' ἑνὸς βλέματός μου ἠχηματώπιζον τὴν σοβαρώτεραν, ἀλλὰ καὶ τὴν μᾶλλον καλλίμορφον νεανίδα, ὅτι κατεῖχον τὸ σπάνιον αὐτὸ μυστήριον τοῦ να προσελκύω τὴν γυναῖκα τυφλῶς εἰς τὰς παγίδας μου. Τὸ χρυσίον μοὶ ὠδήγει εἰς τὴν ἐπίγειον, ἀλλὰ πρόσκαιρον, εὐτυχίαν, καὶ ἡ ἀκαταμάχητος δύναμις αὐτοῦ ἐκόσμηε τὸν βίον μου· με μυρόντα καὶ μεθυστικά ἄνθη τοῦ ἔρωτος, με τὰ εὐδαιμονέστερα ὄνειρα ἱκανοποιεῖ τοὺς μᾶλλον ἀπιθᾶσσοις τῆς νεότητος διαλογισμούς, νεότητος σφριγῶσης καὶ διαπύρου.

Ἐξῶν διὰ τὴν γυναῖκα, καὶ μόνον δι' αὐτήν, εἰς αὐτὴν ἀφαιροῦν πάσας τὰς σ. ἐπιθυμίας μου, τοὺς στοχασμούς μου. Ναί! οὐδὲν ἄλλο πρᾶγμα ἐσχεπτόμην, παρὰ τὴν ἡδονὴν, τὴν μεθυστικὴν ἡδονὴν τῆς γυναικός.

Ἐγκατέλειπα εἰκοσαετῆς τὴν πατρίδα μου, ὄρφανός, ἀνευ οὐδεμιᾶς προστασίας, ἀλλὰ με βαλάντιον πλήρες. Εἶδον τὴν ἀνατολὴν τοῦ βίου μου ἐν τῇ πατρίδι μου, θὰ ἴδω τὴν δύσιν αὐτοῦ ἐν τῇ ξένη, ἀλλὰ δύσιν τρισαθλίαν, ζοφερὰν. Εἰς τὴν ξένην ἐλούσθη τῆς γοητείας τοῦ κοσμοπολιτισμοῦ. Κομπὸς ἐγώ, φιλήδονος, διήλθον βίον ἀσύνετον, τυχοδιωκτικόν, ἀλλὰ φαειρόν.

Πατρίς μου ἦτο ἐκεῖ, ὅπου τὰ πάθη μου, αἱ ἐγαῖστικαί μου ἰδιοτροπία, τὰ νεανικά μου φαῦλα ἐνστικτικὰ ἐξερήγγυντο, ὅπου ὁ βίος με προσεμεῖδία.

Τὰ νῦν ἄχρωμα χεῖλη μου, ἡ λευκὴ μου γενειάς, ἠγγισαν τὰ ἀβρότερα καὶ ἀνθηρότερα στήθη, ἀλλὰ τὸ φιλί μου τοῦ ἔρωτος, ὅσον καὶ ἐὰν τὸ ἔσπερας με ἐμέθυε, με κατεγοήτευε, με ἔφερε νοερῶς εἰς ἡδονικωτάτους κόσμους, τὴν ἐπομένην ἐπλήρου τὴν καρδίαν μου ἀορίστου τινὸς ἀηδείας.

Ἄλλ' ἐν τῷ κόσμῳ ὑπάρχει καὶ ἄλλο φιλί μου εὐωδέστερον, μοσχοβολοῦν, φιλί μου εἰλικρινέστερον, τρυφερώτερον, ἰδανικώτερον, φιλί μου ἀνυποῦν τὴν καρδίαν εἰς αἰθερίους χώρας, εἰς χώρας οὐρανίας, ἀγγελικὰς.

Τοιοῦτον φιλί μου δὲν ἐγνώριζα ὁ τάλας, μοὶ ἦτο ἄγνωστον τὸ ἀγνώτερον φιλί μου μητρὸς, συζύγου, ἀδελφῶν, τέκνων.

Νῦν, γέρων ἐγώ, με τὰς ἀναμνήσεις ταύτας, πίνω μέχρι τρυγὸς τὸ ποτήριον τῆς ὀδύνης, τοῦ γήρατος, καὶ τῆς μετανοίας, τῆς παραφύρου ἐνόχου οἰχομένης νεότητός μου. Τὸ χρυσίον καὶ ἡ νεότης μοὶ παρεῖχον τότε ἐφημέρους ἡδονὰς, προσκαίρους γοητείας καὶ οὐδὲν ἄλλο.

Τούλάχιστον, καίτοι δὲν ἀπέλαυσα μητρικῆς τρυφερότητος καὶ πατρικῆς στοργῆς, θὰ ἡδυνάμην νὰ καταπραῖνω νῦν τὰς ταραχὰς τῆς τρισαθλίας μου ψυχῆς, ἂν εἶχον γνωρίσει τὴν θεόπνευστον εὐποιάν. Ἄλλ' ἀτάσθαλος ἐγώ καὶ ἄφρον, ἐχλεύαζον τοὺς φιλανθρώπους, ἐνῶ τώρα πόνος δριμύς κατασπαράζει τὴν συνείδησίν μου, τὴν ψυχὴν μου δὲ βιβρώσκει ὀδύνη μυστηριώδης, ἣτις θὰ ἐπισφραγίσῃ τὴν ζωὴν μου ἐν τῷ τάφῳ.

Τί βλέπω πέριξ μου; Πρόσωπα διάφορα συμπαθή, μόνον ὅταν τὸ χρυσίον μου ἤχει, ἀλλ' αὐτὸ ἐλατρουῖται ὁλονέν, καὶ οἱ φίλοι μου με ἐγκαταλείπουσι, τὰ γύναια με ἀποφεύγουσι πρὸ πολλοῦ, ἡ λευκὴ γενειάς μου τὰ φοβίζει, τὰ ψυχρά μου χεῖλη τὰ τρομάζουσι, τὸ σῶμα κῦπτον τεταπεινωμένον ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ δυσμόρφου γήρατός μου, τὰ ἀπομακρύνει. Μόνος! κατάμονος! ἀτυχῆς ἐγώ! πτωχὸς ἤδη καὶ ἐρημικός, τρέμω πρὸ τοῦ φάσματος τοῦ θανάτου, πρὸ τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀορίστου.

Ὁ χαίνων τάφος με περιμένει ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν· οὐδὲν ἄνθος θὰ στέψῃ τὸ παγερόν μου μνήμα, ἐνῶ τόσο ἀφειδῶς διένειμα τοιαῦτα.

Ἐπὶ τοῦ τάφου μου ἄκανθα θὰ βλαστήσωσιν, ὡς τὰ γελόντα ἄνθη βλαστάνουσιν ἐπὶ τοῦ τάφου θνητοῦ, ἐκτελέσαντος τὸν προορισμόν του.

Ἴδου τὸ τέλος ἀχρήστου καὶ φαύλου ζωῆς, ἰδου χεῖμων κατασπαταληθέντος ἱεροῦ.

Βερολίνον. **ΑΛΕΚΟΣ Χ. ΣΤΕΡΓΙΑΔΗΣ**
Σάνθιος.

ΠΟΔΗΛΑΤΙΚΑ

Ἄφραεῖ ἢ βλέπτει τὸ ποδήλατον;

Κατ' ἀρχὴν τὸ ποδήλατον εἶναι λαμπρὰ ἐξάσκησης. Τὰ εἰς αὐτὸ ἀποδιδόμενα δυστυχήματα πρέπει νὰ ἀποδοθῶσι μᾶλλον εἰς τὴν κατάχρησιν καὶ εἰς τὴν ἄλογον αὐτοῦ χρῆσιν.

Ὁ ἰατρός Odin-Chatam λέγει ὅτι τὸ ποδήλατον θεραπεύει τὴν δυσπεψίαν, τὴν νευροσθένειαν, τὴν πολυσαρκίαν, τοὺς χρονίους ρευματισμούς, τὴν ἡμικρανίαν, τὴν ἀρθρίτιδα, τὴν ἀνερμίαν, ἀλλ' ἀντιδείκνυται εἰς τὰς καρδιακὰς παθήσεις, εἰς τὰς τῶν οὐροποιητικῶν ὀργάνων καὶ τὰς αἰμορροΐδας.

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰς καρδιακὰς παθήσεις, οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται ἤξεύρουσιν ἤδη τὰς δηλώσεις τοῦ κ. Alvan A. Adee. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς αἰμορροΐδας, ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας σὰς διαπιστεῖ ὅτι κατ' ὄλην τὴν καλοκαιρινὴν περίοδον ποῦ ἀνέρχεται τὸ ποδήλατόν του οὐδεμίαν ἐνόχλησιν ἐκ μέρους αὐτῶν αἰσθάνεται, ἐνῶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος ἡ ἐνόχλησις εἶναι πλέον ἢ ὀχληρά.

Τὸ μεγαλύτερον πρόσκομμα, ἐφ' οὗ προσκρούει τὸ ποδήλατον, εἶναι ἡ κατάχρησις. Ὁ ἕλιξ τῆς ταχύτητος καὶ ἡ παιδαριώδης ἐνίοτε ματαιοδοξία μεθ' αὐτὸς νέους. Ἐν τούτοις ποτὲ δὲν κίμνει τις γύρους 100 χμ. εἰς μίαν ἡμέραν με ταχύτητα 30 χμ. τὴν ὥραν ἀνευ δυστυχημάτων, τὰ ὅποια ποικίλλουσιν ἀπὸ τῆς λιποθυμίας μέχρι συμφορησεως ἐγκε-

φαλικῆς. Πρὸς τούτοις ἡ ὑπέρομετρος ἐξάσκησης προκαλεῖ κήλην, ἐξοίδησιν τῶν φλεβῶν, καὶ τὴν φυσικὴν καὶ νευρικὴν ἐξάντλησιν. Ὁ ἔνω μνημονευθεὶς ἰατρός, λέγει ὅτι, προσκληθεὶς ποτε νὰ ἐπισκεφθῆ ἓνα ἐξ ἐπαγγέλματος ποδηλάτην κατόπιν μακρᾶς ἐκδρομῆς. εὔρεν αὐτὸν κατελιημμένον ὑπὸ σπασμῶν ἀναλόγων τῶν τῆς ὑπερβολικῆς μέθης. Οἱ σπασμοὶ παρήλθον, ἐκεῖνος ὅμως ἐγένετο ἐπιληπτικός.

Τὸ ποδήλατον, διὰ νὰ εἶναι ὑγιεινόν, πρέπει νὰ μὴ ποιούμεθα χρῆσιν αὐτοῦ καθ' ἐκάστην περισότερον τῶν δύο ὥρων καὶ με ὠριαίαν ταχύτητα οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 15 χμ. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ χρόνος καὶ ἡ ταχύτης πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογα τῆς ἡλικίας καὶ τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως τοῦ ποδηλάτου. Αἱ παιδικαὶ μηχαναὶ δὲν πρέπει νὰ ἔχωσι βῆμα μεγαλύτερον τῶν 3.50 μ. καὶ αἱ τῶν νέων 5.50 μ. Ὁ ὀδηγὸς (guidon) πρέπει νὰ εἶναι εὐθύς, τὸ σάγμα καλῶς κατασκευασμένον καὶ μάλιστα διὰ τὰ γυναικεία ποδήλατα. Τὸ σῶμα πρέπει νὰ ἴσταται εὐθυτενῶς, ἐλεύθερον καὶ ὄχι κυρτόν, ὡς βλέπομεν μερικῶς, κατὰ τὰ τρία τέταρτα τῆς διαρκείας τῆς ἐκδρομῆς ἰων.

Γενικὴ ἀρχή: Ὁ ποδηλάτης δὲν πρέπει νὰ πίνῃ διαρκούσης τῆς ἐκδρομῆς.

Κανόνες ὑγιεινῆς: Κατὰ πιν πάσης ἐκδρομῆς, ψυχρολουσία καὶ ἐντριβαί, τροφή στερεά, ἐνδύματα ἐκ φλανέλλας.

Ἄναϊς.

Τὴν 13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ θὰ κυκλοφορήσῃ

ΤΟ

ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΑΠ' ΟΛΑ

τοῦ 1911

Θὰ εἶναι τὸ καλλίτερον πρωτοχρονιάτικον δῶρον,
θὰ σκορπίσῃ τὴν εὐθυμίαν, τὴν χαρὰν καὶ τὸν γέλωτα,
με τὴν πνευματώδη ὕλην του,
με τὰς ὠραίας εἰκόνας του.

ΦΙΛΟΚΑΛΕΣΤΑΤΟΝ — ΚΟΜΨΟΤΑΤΟΝ — ΕΥΘΗΝΟΤΑΤΟΝ

Σελίδες 128 — Εἰκόνες 103.

ΤΙΜΗΜΑ 5 ΓΡΟΣΙΑ

Διὰ τοὺς ἐγγεγραμμένους ἢ ἐγγραφησομένους εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν
θὰ δοθῆ πρὸς 3 μόνον γρόσια.

Αἱ εἰκόνες ἐσχεδιάσθησαν ἀπὸ τὸν γνωστότατον γελοιογράφον
κ. Ἀλέξ. Ρηγόπουλον.

Τὰ ὀνόματα τῶν ἐγγραφέντων θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὸ Ἡμερολόγιον.

Θὰ μείνη κανεὶς ποῦ νὰ μὴ τὸ ἀγοράσῃ;

Παρακαλοῦμεν τοὺς ἀνταποκριτὰς μας, ὅπως τὸ ταχύτερον
ἀποστείλωσι τὸν κατάλογον τῶν ἐγγραφῶν των καθαρογεγραμμένον
διὰ νὰ δημοσιευθῶσιν εἰς τὸ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΓΝΩΣΤΟΙ ΤΥΠΟΙ

ΕΥΘΥΜΟΣ ΣΤΗΛΗ

ΚΩΜΩΔΙΑ — ΠΡΑΞΙΣ ΜΙΑ

ΑΠΟ ΤΗ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ο Καθηγητής.

Τόν γνώρισα στην Πρίγκηπο, στο ξενοδοχείο που έμενα. Μέτριος τό ανάστημα, ξανθός ή μελαγχροινός, πρόβλημα ήλυτον ακόμη. Μαλλιά κουκούτσι, μουστάκια και γένεια ξυρισμένα, υποκίτρινος τήν όψιν, εύμορφος, ποϋ, άμα τόν βλέπης, θυμάσαι τόν καϋμένο τόν Δαρβίνο, με τήν θεωρία του ζωντανή εν τῷ προσώπω του φίλου μου. Τί τὰ θέλετε, ρόλα ταϋτα, χαρακτηρ σπάνιος, καλός causeur, όμιλών σαν τέσερης Φραντζέζοι τὰ Γαλλικά, με φιλολογικὰς γνώσεις, ιστορικός εξοχος, ό καθ' ύπερβολήν αγαπημένος τύπος του ξενοδοχείου μας, ανοικτόκαρδος όσον όλίγοι και έξυπνος όσον οϋδείς. Τό τελευταίον μπορούσα και να τό παραλείψω, άρκεί να σὰς έλεγα πὼς είναι Χιώτης.

Μίαν ειδικότητα : εύρισκε τρόπον να κομματιάη τὰ πόδια του κάθε πρωί στο μάγιο. Θέλετε τόν λόγον; μὰς τόν έλεγε με άφέλειαν ό ίδιος : « Έχω ένα μικρό κουσουράκι, κάμω πολλά τσαλίμια στο μάγιο και . . . »

Ο Ιατρός.

Αντίθετος του πρώτου, μελαγχροινός εύθυνης σαν Άρης, εύμορφος σαν Απόλλων, δεινός επιστήμων, δεινότερος όμως ξιφομάχος, συμπαθής εις τούς άνδρας, πολύ αγαπητός εις τούς φίλους του, άτρόμητος κολυμβητής, διασχίζων τὰς θαλάσσας επί ώρας ολοκλήρους για μιὰ τρελλή ματιά της Δυσδαμόνας του, με τό παραπάνω άρεστός εις τὰς γυναίκας, κοντεύει να καταντήσῃ ό υποκλειστικός ιατρός τών ψυχών και τών σωμάτων αυτών.

Ξέχασα και ένα χαρακτηριστικώτατον προσόν του : Είναι περιζήτητος γαμβρός του Πέρα.

Ο Φαρμακοποιός.

Μικρός τό δένας, αλλά μαχητής, εργάζεται άνενδότως, σωστό άνθρωπάκι, με τὰ γαλάκια του πάντοτε στη μύτη και όταν ακόμη κοιμάται. Όλίγον σοφός, περισσότερο δημοσιογράφος, λάβρως έκαστοτε επιτιθέμενος έναντίου της ραστώνης των κληρικών μας, επιτυχάνων σχεδόν πάντοτε εις τόν εύγενή σκοπόν του, άποτυγχανων όμως δυστυχώς εις τὰ εύθυμογραφήματά του, τὰ όποια καταντούν λύσσα άπ' τό πολύ τό άλας.

Σὰς δίδω εύχαρίστως τήν διεύθυνσίν του, αν καμιά φορά τόν γυρέψετε : Θα τόν εύρετε ώρισμένως μέσα σ'ένα γραφεΐο έφημερίδος, βυθισμένον εις τό να μελανώνη άμειλίχτως τό χαρτί.

Ο Τραπεζίτης.

Θα τόν γνωρίζετε όλοι σας, θα τόν βλέπετε συχνά, ίσως πάντοτε : οϋτε ύψηλός, μήτε κοντός, είναι νέος, άλλ' αριθμεί περισσοτέρας τών τεσσαράκοντα όκτώ ανοίξεων επί της κυρτής ράχώς του. Ξανθός, με χρώμα μαλλιων άκαθόριστον, εύγενής τούς τρόπους και περιποιητικός, αν και πολύ δημοκράτης, με τό όνομά του έλκει μόνον τούς άνδρας, πολλοί λέγουν και τὰς γυναίκας, περισσότερο όμως τὰ δουλικά της γειτονιάς του.

Αγαμος αυτός, άλλ' άπόστολος θερμός του γάμου εις τούς φίλους του, δι' αυτό και αγαπητός εις τὰς κυρίας, τό μόνον ίσως προσόν ποϋ τὰς σαγηνεύει ακόμη, εκτός αν έχη και άλλα ποϋ μόνον εις αυτὰς έξωτερικεύει.

Όσοι δέν τόν ξεύρετε, θα τόν γνωρίσετε άπό τὰ πόδια του, φορεϊ κίτρινα παπούτσια άπό τὰς άρχὰς Μαρτίου μέχρι τέλους Νοεμβρίου.

Διακρίνεται δια τό τάντ του και έχει αρκετάς φιλολογικὰς γνώσεις, τὰς διατριβάς ποιείται εστιν ότε εις τό ζαχαροπλαστειον του Μπραβάκη.

ΕΓΩ !

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ο θίσιος Κοτοπούλη εις τό Βαριετέ πολλὰς αριθμεί επιτυχίας. Κατά τήν παρελθούσαν έβδομάδα έδόθησαν ή «Δυσιστράτη» του Άριστοφάνους, οι «Έγλεντζέδες», ή «Κλέπτης» και άλλαι παραστάσεις. Κόσμος πολὺς και εκλεκτός συρρέει καθ' έκάστη εις τό Βαριετέ.

Νέον πρόγραμμα με ώραιότητας ταινίας άπό σήμερον έθεσαν οι Ανατολικοί Κινηματογράφοι, οι όποιοι συγκεντρώνουν πολὺν κόσμον. Παραστάσεις συνεχεις άπό τὰς 2 μ. μ. μέχρι τῆς 11 μ. μ. ώρας.

Ομολογουμένως, τό 'Υγειονομείον μας καταβάλλει μεγάλας προσπάθειας πρὸς περιστολήν τῆς χολέρας. Έκτός τών άπολυμάνσεων και τών συστάσεων του περι βρασμοϋ του ποσίμου ύδατος, μὰς συμβουλεύει τὼρα να μη τρώγωμεν και παλαμῆδας.

Εις τούς Ιατρικούς κύκλους διαδίδεται ότι εις τό μέτρον τουτο προέβη ή 'Υγειονομική άρχή κατά συμβουλήν του Ιατροϋ κ. Παλαμῆδα, όστις όμως ήρχισεν ήδη να μετανοή δια τήν συμβουλήν του αυτῆν. Κινδυνεύει, ως εκ του όνόματός του, να χάσῃ τήν πελατείαν του.

Εάν ή απαγόρευσις αυτη έπεκταθῆ και εις τὰ άλλα είδη τών ψαριών, είναι πλέον ή βέβαιον ότι οι κ. κ. Σάλτας και Καρολίδης θα χάσουν τὰς θέσεις των, καθότι, ως γνωστόν, εν τῇ Βουλῇ είναι ίχθύος άφωνότεροι !

¶

Εν τούτοις ή χολέρα εξαπλοϋται όλονέν, αν πιστεύσωμεν εις τὰς διαδόσεις του κόσμου. Καθημερινῶς σημειοϋνται νέα κρούσματα και αναγράφονται νέοι θάνατοι.

Και είναι μεν άληθές ότι ή 'Υγειονομική άρχή φροντίζει μετὰ ζήλου δια τήν άπολύμανσιν των ύπονόμων του Κασίμ-Πασά, τήν καθαριότητα του Γενῆ-Σείρ, τήν άσβεστοποίησιν των χολεροβλήτων ή μή, τήν δια φαρμάκων αντιχολερικών συριγγοπυσιλοποίησιν των ύπόπτων άσθενών, άποφασισασα τελευταίως και τήν δια πυρπολήσεως των χολεροβλήτων οικιών καταπολέμησιν της έπαράτου νόσου, αλλά δεικνύει εστιν ότε και άσυγχώρητον άμέλειαν περι τήν εκτέλεσιν των καθηκόντων της.

Αί κατά μήκος των κηκλίδων του δημαρχιακοϋ γήπου των Μνηματακίων τζαντοφόροι νυκτερίδες πρὸ πολλοϋ λυμαίνονται τό μέρος εκείνο, και όμως οι άρμόδιοι δέν έσκέφθησαν ακόμη να τὰς άπολυμάνωσι.

¶

Αξιέπαινος όμως είναι ή πρωτοβουλία του ρέκτου Δωικητοϋ Πέραν Μουχιεδδίν βέη περι των έναντίων της χολέρας ληπτέων μέτρων. Συνεζητήθη, άπειρασίσθη και ήρξατο ήδη εφαρμοζόμενον τό κλείσιμον των σχολείων και των κέντρων συναθροίσεων.

Δια τὰ κέντρα συναθροίσεων, ως λάβουν τὰ μέτρα των μερικαι Έφορεΐαι των σχολείων μας ! Δια τό κλείσιμον όμως των σχολών, κάποιος άπαισιόδοξος μου έλεγε χθές ότι θα κλείσουν δια να μην ανοίξουν πλέον ! Εν τούτοις, ό μη γένοιτο, αν τό καιόν προχ ρεΐση, θα κλεισθώμεν εις τὰ σπήτια μας, ύφιστάμενοι ένα είδος εκουσίου χολερικού αποκλεισμοϋ, τόν όποιον καμμία άλλη Δύναμις θα δυνηθῆ να ήρη, εκτός της θείας δυνάμεως.

¶

Επι τῇ ενάρξει της έφεταινης βουλευτικῆς περιόδου, μεγάλως άπασχολεί τήν Βουλήν μας τό ζήτημα των διαφόρων ομάδων πρὸς σύμπηξιν αντιπολιτεύσεως.

Έκτός της Έλληνικῆς, πλείσται άλλαι μικραι και μεγάλαι ομάδες άσχολοϋνται εις συνδυασμούς και προσεγγίσεις.

Μου φαίνεται ότι οι βουλευται μας παιζουν εν οϋ παικτοίς, εκλέξαντες τό Βουλευτήριόν μας ως τόπον δια να παιζουν της ομάδες σαν μικρά παιδιά !

N. ΒΛΥΣΙΑΗΣ

Επίγραμμα

Στὸν ποιητῆ Α. Κρητικό,

για τὸ νέο του ποίημα : «Ίδιοι πόθοι».

«Και τέντονα μ' άπόλαυσι τ' αυτιά μου».

(Α. Κρητικός—Περιοδ. «N. Πνεϋμα», φυλλάδ. Νοεμβρίου).

Ακόμη δέν κατάλαβες γιατί σιὰ σύγκαλά της άναψε μιὰ της άστραπῆς και οβύσηκε ή φωτιά ; Η φύση κατι θάλεγε και κόπηκε ή λαλιά της, σαν είδ' έόνα, ποιητῆ . . . με τεντωμέν' αυτιά.

ΟΜΗΡΟΣ ΜΠΕΚΕΣ

(Ο Ταλάμπτης μονάχος μέσα στη Βουλή γυρίζει και με πόνο ξεφωνίζει) :

Απόρητος κι άβίωτος κατήγησεν ό βίος καιν' Υπουργός καιν' σκουπιδάς ζῆς τήν ζωήν άθλίωσ Κι' ειπε ζωή να μην μπορῆς να ξεπλωθῆς λιγάκι κι' άφίνων της πολιτικῆς τό φοβερό σαράκι, πρὸς άλλα σπουδαιότερα τό βλέμμα σου να ρίψης, να βγάλῃς τὰ παπούτσια σου, τὰπόδια σου να τρώῃς, μ' εν άχ! ανακουφίσεως τούς κάλους σου να κόβῃς και συν ταϋτῶ να σκέπτεσαι πὼς πρέπει να προκόβῃς, αν πρέπη μόνος σου να δρῆς ή νάχῃς και συντρόφους, να αναγινώσκῃς ποϋ και ποϋ μεγάλους φιλοσόφους, Σαιξπήρον, Σοπενχάουερ, Νορδάου και Δαρβίνο, μα και τόν Ναστραδίνχοιζα να μην ξεχῆς κι' εκείνον νασαι πολύ φιλόσοφος κι' όλίγο ποιητής : σαν τόν Τολστόη τόν σοφόν να λέγῃς εκκρατής, κι' όμως ναφίνῃς πίσω σου παιδιὰ με τῇ ντουζίνα, Στανίσλαο, Βλαδίσλαο, Ίβαν και Καταρίνα, και οϋ ποϋ στους όμοίους σου τήν άποχήν κηρύτταις των σαρκικῶν των ήδονών, να γίνῃς ερημίτης και να κρυφθῆς εις τήν Μονήν καλογραιών άφράτων πρὸς δόξαν της ιδέας σου και τόσων συγγραμμάτων ! Κι' εκεί, πτωχέ, ποϋ σκέπτεσαι πὼς ήμπορεῖς να κάνῃς τοιαϋτα κατορθώματα πολλά πριν ναποθάνῃς, εξαίφνης κάποιου βουλευται, κοφάλαιο Κωφίδια, Ίσμετιδες, Μεμέτηδες, Χασάνηδες, Κοσμίδαι, σε προσκαλοϋν με τό στανειό να δώσης λόγον τὼρα πὼς και γιατί, γιατί και πὼς, στην κλασική μας χώρα κάθε λεπτό, κάθε στιγμή, μέρα με τήν ήμέρα, πέρνει και πέρνει φοβεράς προόδους ή χολέρα !

Αυτοί ποϋ τό μηνιάτικο μονάχα συλλογοϋνται, παράξενο μου φαίνεται πὼς τὼρα συγκινοϋνται κι' άφίνοντες τόν λήθαργο, λογαριασμό γυρεύουν. Α ! ναί...ναί, τό κατάλαβα...κι' αυτοί συγκινδυνεϋουν κι' εγὼ λυποϋμαι, τούς φτωχούς, άλλ' όμως τί να [κάνω ; ό,τι μποροϋσα τὼκανα και με τό παραπάνω !

Μ' εφώναξαν εις τῇ Βουλῇ, προσέρχομαι, προσμένο, τρεῖς ώρες μόνος στ' άδειανά θρανία τοϋτα μένω κι' όμως κανεις δέν φαίνεται, δυό δημοσιογράφοι μονάχα καθοϋνται ψηλά χωμένοι σ' ένα ράφι και ροκανίζοντας ξερό ψωμάκι και τυρί, αρχίζουν για παπαδικὰ μιὰ λίμα φοβερή. Ε ! σεις εκεί ποϋ κάθεστε ψηλά και τσαμπουνίζετε, τὰ νεῦρά μου σκοτιζετε.

Τί διάβολο ! τό ξερούμε πὼς πήγαν οι Βουλγάροι και με τόν Πατριάρχη σας γενήκαμε ζευγάρι ! κι' έμεις καταχαρήκαμε γι' αυτό τό συνοικέσιο, πρωτοφανές κ' εξαίσιο,

όποϋ σὰς έστεφάνωσε με στέφανον κοτινού. Κι' αν και παρηλθεν ό καιρός του Νέρωνος εκείνου, ποϋ πήρε για γυναικά του τόν Κλαύδιον θαρρῶ, κι' αυτὰ δέν επιτρέπονται σε τοϋτον τόν καιρό, εν τούτοις σὰς συγχαίρομε και λέμε νετα-οκέτα πὼς πρέπει να μὰς δώσετε γαμήλια κουφέτα.

Δέν ήλθαν ! άπ' τόν φόβο τους ίσως άπολυμαιοϋνται αυτοί ποϋ τόσον νόμιμα τόν τόπο μας λυμαιοϋνται κι' ενῶ τους φώναξαν εδὼ να μὰς άπολυμάνουν, εκείνοι τὼχουν καύχημα τ' άνάποδο να κάνουν. Όμως ακούω δυνατούς βηματισμούς άπ' έξω, φτύνουν συγχρόνως κατά γῆς . . . έρχονται κι' άς [προσέξω,

τί διάβολο θα πῶ ; . . . μέσ' στην κουδοϋνα μουρχειται του πρόεδρου να μπῶ.

Η δευτέρα μας σκηνή
Θυελλώδης και δεινή.

ΤΑΛΑΤΜΠΕΗΣ ΚΙ' ΑΡΚΕΤΟΙ
ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ ΜΑΣ ΕΚΛΕΚΤΟΙ

— Τόν σεβαστόν τόν ύπουργόν τόν κύριον Ταλάτη όπου μαζύ του φάγαμε ποτε ψωμί κι' άλάτι με σεβας χαιρετοϋμε . . .

— Οι Γάλλοι λέγουν être exact σημαίν' ήθῶν άδρό- [τητα,

άδρός εφάνηκα κι' εγὼ, όπου με λέν νωθρό κι' άργό, αν κι' ειχα σήμερα πρωί σφοδράν εύκοιλότητα (Ψί, Βῆτα, Δέλτα κι' Έπιλον άνευ σχεδόν πνοῆς τό κόβουν λάσπη στη στιγμή χλωμοί, περιδεῖς)

— Περι χολέρας ήλθομεν εδὼ να συζητήσωμε μ' αν έχετ' εύκοιλότητα . . .

Δέν βλέπεις, νά μιλήσωμε.
 —(Πηγαίνει κι' ένας βουλευτής την κεφαλή του ξύον και με πολλήν αφέλειαν εις τὰ θρανία πύων, ανοίγει μιά τὸ στόμα του, μ' αὐτὸ φωνὴν δὲν βγάζει κι' ὁ βουλευτής ἀποχωρεῖ και κάτω μνησκάζει. Σηκώνει' ένας δεύτερος και χάρτει μία γκόμα και λέγει με χαμόγελο, κάμνει καλὸ στόμα. Ὁ τρίτος εὐφραδέστερος, παγωνοφόρος μαῦρος, σηκώνει' εὐθὺς λαῦρος, μὰ βλέπων πῶς τοῦ κλέψανε τὸ μερικὰ στραγάλια του, μέσα στὸ Βουλευτήριον βλαστήμησε τὰ χάλια του. Ὁ τέταρτος πρὸς τοὺς λοιποὺς με δέος ψιθυρίζει : —θάρρῳ πῶς ὁ Τολάτμπης αὐτὸς μᾶς μαγνητίζει; ὅλοι μαζί, μοῦ φαίνεται, πῶς πρέπει νά μιλήσωμε κι' ἔτσι μονάχα, κύριοι, κουράγιο θ' ἀποκτήσωμε)

Ἰχορὸς βουλευτῶν—ἀνδρῶν ζηλευτῶν.

Χόλερα λεβεντοπνύκτρα, χόλερα φαρμακερή, σὺ ποῦ κάμεις κάθε σπητι τώρα μαῦρα νά φορεῖ, δὲν ἐχόρτασες ἀκόμα, χόλερα τόσο καιρὸ ἀπὸ τὰ κορμιά ποῦ τρώγει τὸ δρεπάνι τὸ σκληρὸ, τὸ σκληρὸ, τὸ δρεπάνι τὸ σκληρὸ.
 Ὁ Ταλάτμπης με σκοῦπες και μ' ἀσβέστη προχωρεῖ, μὰ κι' αὐτὸς τί νά σοῦ κάνη παραπάνω δὲν μπορεῖ κι' ἡ χολέρα μᾶς ρημάζει κι' εὐτυχία και χαρά, τώρα μιλ' ἀφεντικό μας, παστρικά και καθαρά, παστρικά, παστρικά και καθαρό.

Ὁ Ταλάτμπης, ὁ μπάσος σόλο τραγουδεῖ με θράσος :

Μὰ τί σᾶς ἔκαμα, μωρέ, κι' ἀφρίζετε κι' ὅλοι χημίζετε γιὰ νά με φάτε ! με τὴ χολέρα σας μὴ με σκοιζετε κι' αὐτε στὸ διάβολο και οεῖς νά πᾶτε.

Ἄντι νά κάψετε κερὶ και λίβανο σέ με τὸν φίλο σας τὸν ὑπουργό ποῦ σᾶς πορήγγειλα μεγάλο κλίβανο, ἔσεῖς με λέγετε νωθρὸ κι' ἀργό.

Ὅλοι με φούμαρα και με κασοῦφες ρωτοῦν τὰ γρόσα ποῦ πᾶν τοῦ Γένους και δὲν κυττάζουν ποῦ πέρνω κοῦφες νά κουβαλήσω χολεριασμένους.

Και τί δὲν ἔκανα, σᾶς βεβαιώνω, γι' αὐτὸν τὸν τόπον τὸν βλογημένον, μ' ἀσβέστη μπόλικο τὸν ἀσβετόνω ἀλλὰ τοῦ κύκου . . . τὸ πεπρωμένον.

Στὴν τόση πρόοδο και προκοπή μας, ὅπου τὸν κόσμο καταμαγεύει, θᾶνε, πιστεύσατε, πολλὴ ντροπή μας ἂν ἡ χολέρα δὲν προοδεύη.

Ὡ! μὴ με λέγετε νά σιωπήσω, γιατί δὲν λέγω μοσικαρίες, πῶς ἡ χολέρα θά μείνη πίσω σὺν προοδεύουν ἀκαθαρσίες;

Ὅταν ἀνθρώπους τόσο νοήμονας ὄσον κι' ἀξέστους, μὰ και γελοῖους κυττᾶς νά βλέπουν τοὺς ἐπιστήμονας ὡσὺν κακούργους, ὡσὺν δημίους πῶς θέλεις, κράτος ψόφου και ζάλης, εἰς τὴν χολέρα φραγμὸν νά βάλης;

Πέντε στὸ λάδι, πέντε στὸ ξύδι και δέκα πάλιν εἰς τὸ ξυδόλαδο, τὸ Κράτος τοῦτο λεφτά μᾶς δίδει κι' ἐκεῖνα πᾶνε στὸ ριτσιόλαδο.

Ὡ! ὦχ! και μ' ἐπῆσαν γουργουριτά, θαρρῳ πῶς θᾶχουμε και ξερατά, θεὸ τί πόνος και τί μαρτύριον!

(Οἱ Βουλευταὶ μᾶς μόλις τ' ἀκοῦνε εὐθὺς νομίζεις πτερ' ἀποκτοῦνε και φεύγουν-φεύγουν τὸ Βουλευτήριον και μένει τοῦτο σὺν κοιμητήριον κι' ὁ Ταλατμπής μας χαμογελά, λέγων τὴν ἐφκίασα ο' αὐτοὺς καλά).

Ὁ ΦΑΣΟΥΔΗΣ ποῦ στὴς Βουλῆς ἦτο τὰ θεωρεῖα φωνάζει χαριτολογῶν τὰ λόγι αὐτὰ τὰ κρῖα).

Ὅλοι σας τώρα, κύριοι, μ' ὑπομονὴν Ἰάβειον ζητεῖτ' ἐδῶ, ζητεῖτ' ἐκεῖ τῆς νόσου τὸ μικρόδιον, ἀλλ' ὁμως, ἐάν εἴχατε, φωστήρες, ὄντως φῶτα, εὐθὺς θά τὸ γυρεῦατε στὸν ἑαυτὸ σας πρῶτα!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΙΖΑΣ

Τὸ ξεσπάθωμα τοῦ «ΑΠ' ΟΛΑ» προχωρεῖ θαυμάσια.
 Πληθώρα νέων ἐγγραφῶν φθάνει καθ' ἐκάστην.

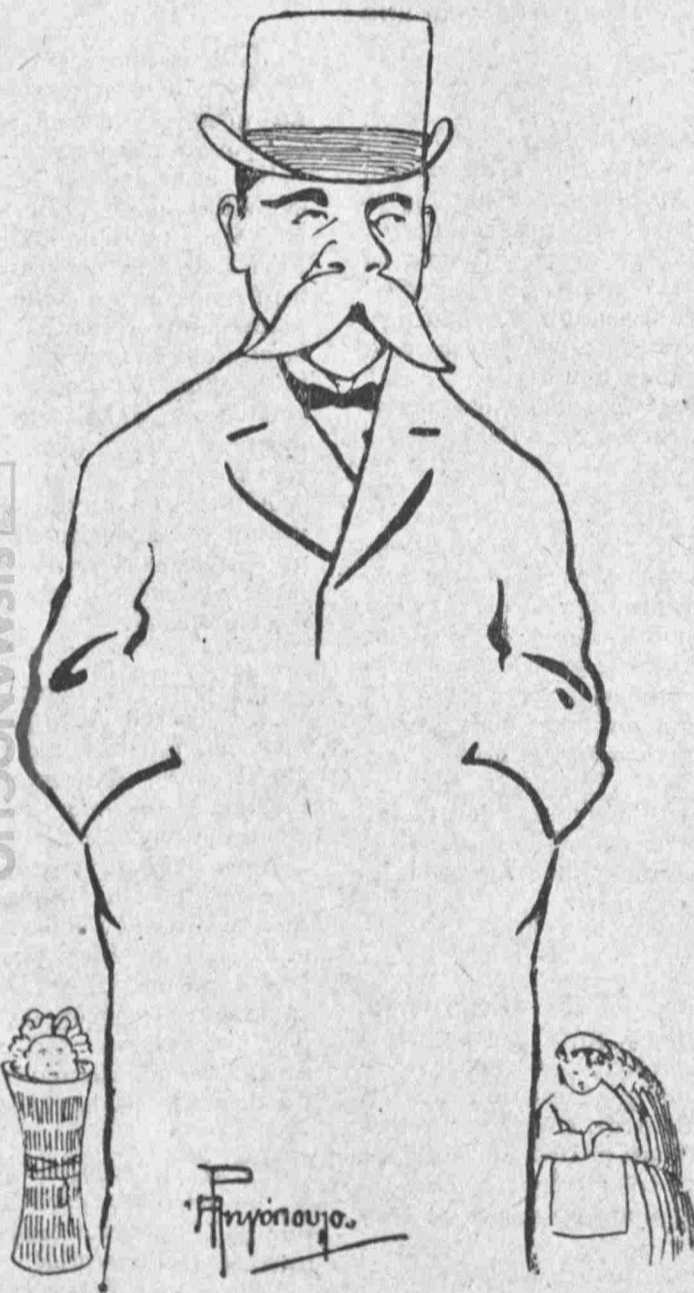
Ἄφ' ἧς στιγμῆς ἐγγραφοῦν 2000 νέοι ἀναγνώσται, τὸ «ΑΠ' ΟΛΑ» θὰ ἐκδίδεται ΔΕΚΑΕΞΑΣΕΛΙΔΟΝ.

Ὅταν δὲ συμπληρωθοῦν 5000, θὰ ἐκδοθῆ ΕΙΚΟΣΙΤΕΤΡΑΣΕΛΙΔΟΝ.

Πάντοτε με τὸ ἴδιον τίμημα :

10 ΓΡΟΣΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΜΗΝΙΑΝ

Ἐνεκα πληθώρας ὕλης τὴν ἀλληλογραφίαν μας θὰ καταχωρίσωμεν εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον.

Ὁ παντοτεινὸς Πρόεδρος τῶν σοφῶν και τῶν . . . μωρῶν.

ΜΕΓΑΛΑ ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΑ
ΔΗΜΗΤΡ. ΒΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
 ΕΝ ΜΙΤΥΛΗΝῃ
 ἰδρυθέντα τῷ 1876.
 Εἰσαγωγή ἀλεύρων κατ' εὐ-
 θεῖαν.— Προμηθευτῆς πλοίων.
 Κατασκευάζονται
 ὅλα τὰ εἶδη τῆς εὐρωπαϊκῆς
 και ἐγχωρίου ἀρτοποιίας.

Εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «Απ' Ὀλα» πωλεῖται ἀντὶ 1 γροσίου τὸ ὑπὸ τοῦ «Ἰπποκράτους» ἐκδοθὲν ἔργον «Ἡ Χολέρα και τὰ κατ' αὐτῆς προφυλακτικὰ μέτρα».

- Ἀνταλάσσουσι**
 δελτία τοῦ «ΑΠ' ΟΛΑ» :
- Πέραν Κιουλπαλῆς και Σα παρὰ τὸν Μπὸν-Μαρσέ
  - > Α. Μαρνανόπουλος, τὸ Ζυθ. «Δόνδρ».
  - > Κιουλπαλόγλου, ἔναντι Ἀγγλ. Πρεσβείας.
  - > Λεοντίδης, παρὰ τὸ Θέατρον «Βαριτέ».
  - Γαλιτᾶ Ἰωσήφ Μανσοῦρ, ἔναντι Τραπέζ. Ἀθηνῶν.
  - Σιρκιζῆ Καπνοπωλεῖον Ἀβραάμ, ἔναντι τοῦ Σιδηροδρομοῦ Σταθμοῦ.
  - Φανάριον Ἐφημεριδοπωλεῖον Ἀποστόλου, παρὰ τὸ Φαρμακείον Θωμάδου.